

Incipit libellus Lucheri Lugdunensis episcopi
 simulat spiritualis figurarum plerumque latinorum noui
 intelligentie latinorum nominum componen-
 das. tibiq; mittendas per studio patre-
 eroga te sollicitudinis existimavi. precepta
 in omni diuina scriptura. ut se facile
 ad intellectum sequar sensus
 ostendet. nam littera occidit. spiritus autem
 uiuificat. Et quia necesse ad illa spiri-
 tum interiora sermonum spiritus uiuificante
 penetrare. uniuersam scripturam tam ueteris
 testamenti quam noui ad intellectum allegori-
 cum esse sumendum. ammonet nos ut illud
 quod in ueteri testamento legitur. apiam in
 parabolis os meum. loquitur enigmata antiqua.
 ut illud item quod in nouo testamento scribitur
 hec omnia loquitur est ihesus in parabolis. & sine
 parabolis non loquebatur eis. Nec mirandum
 quod sermo diuinus prophetarum apostolorumq;
 ore platini abuscato illo hominibus scribere
 di modo multum recesserit. facilia in promptu
 habet magna interioribus suis continens. quia
 & reuera fuit congruum ut sacra dei dic-
 ta a ceteris scriptis sicut merito. ita & specie
 discernentur. ne illa celestium archano-
 rum dignitas indignis atq; indiscretis cunctis pate-
 ret. ne sanctum canibus & margaritas porcum
 anteponerent. & sacra uasa templi in-
 uoluita promiscuis promiscuis populis
 ferret nec uideret. & ut uere ad illius
 columbe de argemate modum cui posteri-
 ora in spiritu auri splendentis irradiant
 ita scripture diuine prima queq; argento
 fulgent. auro occultiora radiarent. Rec-
 te ita procuratum est ut illa eloquiorum castitas
 & promiscuis cunctorum oculis abditio suo
 quasi quodam yelamine pudicitie sue
 contegeret. ac diuina optime contempla-

tionem prorsum est. ut scripta ipsa ita teguntur
 celestibus obumbrata mysteris. sicut se-
 creto suo ipsa diuinitas optebatur.

Igitur cum in libris sanctis oculi domini. os
 domini. uerus dei. manus. pedes. arma
 etiam scripta domini reperiuntur. longeque ab-
 sit a catholica fide domini corpore determi-
 nari. qui est inuisibilis. & incomprehen-
 sibilis. incommutabilis. & infinitus. in-
 quodrendum est qualiter ista per spiritum sanctum figurate
 expositione referentur. Hic enim inue-
 niuntur illa domini interiora templi. Hic
 illa sancta sanctorum mysteria enigmatibus re-
 ceptis. Corpus ergo scripture sacre sicut tradit
 in littera siue historia est. anima in mora-
 li sensu. qui tropicus dicitur. spiritus in superiore
 intellectu qui magogon appellatur. quam
 triplicem scripturarum regulam conuenienter
 obseruat confessio sancte trinitatis.
 sanctificans nos per omnia ut integer
 spiritus noster & anima & corpus sine quere-
 la in aduentu domini nostri ihesu christi seruetur.
Sapientia autem mundi huius philosophi-
 am suam in tres partes diuidit. phisi-
 cam. ethicam. logicam. id est. naturalē. mo-
 ralem. rationale. **S**; naturalē pertinen-
 tem ad causas nature que omnia conti-
 net. morale que respicit ad mores.
 rationale que de superioribus disputans
 deum omnium patrem esse confirmet. Quam
 triplicem doctrine distributionem non a-
 deo abhorret modo in disputatione distinc-
 tio qua docti quique hanc celestem scrip-
 turam philosophiam. secundum hystoriam. scilicet
 tripologiam. secundum anagogiam differenda
 putarunt. Quare per hystoriam ueritatem
 nobis factorum ac fidei relictis inculcat.
 tripologia. id est. moralitas uite emenda

537

tionem. mystico intellectu refert. anago-
gen ad sacramenta celestium figurarum secreta
pducit. Sunt & qui allegoriam in hoc
scientie gratie quarto in loco adicienda pu-
tant. quoniam gestorum narrationem futurorum um-
bram protulisse confirmant. Hec uero ipsa ut
subiectis plenius manifestentur exemplis. eductum
est huius quod intuemur secundum historiam. secundum tri-
pologiam uitae celestis. Aque secundum allego-
riam baptismus. secundum anagogen angelus.
unde est illud & aquae quae super caelo sunt
laudent nomen domini. Omnis autem disci-
plina nostrae religionis ex illo duplici scien-
tiae fonte manauit. cuius primam practice. se-
cundam theoretice uocauerunt. id est actualis
& contemplatiua. Vnam quae actualem
uitam moysi emendatione consummat.
alteram quae contemplatione celestium &
diuinarum disputatione rerum versatur. Ergo
actualis scientia in diuersa studia diffun-
ditur. contemplatiua autem in duas diuiditur
partes. id est in historice disputatione. &
spiritualis intelligentie disputatione. Sed his
nunc remotis formulas spiritualis intelligen-
tiae quas spondimus proponamus. currentes
per singulorum nominum figuras quibus ista in
illo diuine lectionis inserta textu accipi so-
lent. Oremus itaque dominum ut reuelat condensa
scripturarum suarum & perscrutemur quomodo secretiore
intellectu sciendum sit;

oculi domini intelligunt in
spectu diuina. ut in psal-
mo. Oculi domini super iustos.
Palpebrae domini sunt iudicia
eius. quae probant filios
hominum. quae neque faci-

gant rerum obscuritatibus; sed exercent. neque
inflantur cognitione sed confirmant. Aures
domini. cum exaudire dignatur ut in
psalmo. & aures eius in preces eorum. Os
domini sermo ad homines. ut in propheta. os
domini locutum est. Verbum domini. filius dei in
psalmo. Inuictauit cor meum uerbum hominum.

Brachium. ut manus domini. filius. per quoniam
omnia operatur. ut in propheta. & brachium domini
est. Dextera domini. idem quod super in psalmo.

Dextera domini fecit uirtutem. **D**igitus
domini dicitur spiritus sanctus. propter partem
donorum quae ab eo dantur unicuique ipsa. si-
ue hominum. siue angelorum. In multis enim

membris nostris magis apparet partitio
quam in digitis. Nec te scandalizet mem-
brorum diuersitas cum edificet corpus u-
nitatis. Vterus domini secretum ex quo filium
protulit in psalmo. & utero ante lucife-
geniuit. **P**edes domini stabilitas eternitatis
in psalmo. Et caligo sub pedibus eius. **V**estigia
domini operum secretorum signa in psal-
mo. **V**estigia tua non. **G**ressus domini ad-
uentus. ut uisitatio eius in psalmo. **V**ide-
runt gressus. t. d. **A**rma domini adiutoria
eius in sanctis. in psalmo. **A**pphendere arma
et scutum. **S**cutum protectio domini ut illud.

Scutum bone voluntatis tue coronasti non.
Franea ultio diuina. in impios. in psal-
mo. **I**stunde franea & conclude. **A**rcus
intentio commynatio diuine. in psal-
mo. **A**rcum suum tenentur & parauit illi.
Sagittae precepta diuina. ut apertum. in psal-
mo. **E**t misit sagittas suas & dis. e.

Gladius uindicta ut sermo domini ut apertus
diuus est enim sermo dei & efficit. & potest
tunc omni gladio accipitur. **T**uba domini uox
manifesta. in apertum. in iussu & in uoce. in

angli. & in tuba di descendit **C**urrus
 di sedes di ut quadriformitas euuan-
 gloy. **C**urrus di .x. milib; multiplex
 milia letantisi dominus in eis. **V**irga
 di. regni significatio. ut correptio disci-
 pline. in psalmo. **V**irga equitates iur-
 ga regni tui. visitabo in uirga indigni-
 tationis. **M**anus domini. mine ut uin-
 ducte eius. **B**aculus dñi sustentacio con-
 solationis di. in psalmo. **V**irga tua & ba-
 culus tuus ip. me consolata sunt.
Altas baculi nomine scā epur defig-
 natu ut disciplina scē ecclē. **C**eli
 in sancta scriptura designant aliquando
 superiora mundi corpa ignota nobis qui-
 bus modis distincta sunt. ut ait beat^s
 augustinus. & de quib; sat difficile dis-
 putare. s; non impossibile cui dat d^s
 intelligē ut dedit apostolo iapto us-
 q; ad tertium celū. **E**xceptis illi ma-
 terialib; celis. dñr celi sancti apti.
 predicatoris ubi ueritatis. p quos ce-
 los complura sumus. ut p totū mun-
 dum seges ecclē pullularet. ut celi
 sunt omnes anime scē & iuste in
 quib; deus habitat. in templo fidei
 & opationis. **I**tem celum sancta scē-
 ptura de qua nobis sol sapientie et
 luna scientie & ex antiquis patrib;
 stelle exemploy atq; uirtutū lucēt
Quod celum sicut pellis extendit qui
 a pscptores suos carnis lingua for-
 matum ante oculos nrōs p uerba.
 doctoy exponendo disputant. **N**ube
 pphē. siue doctores scē. quia pluuie
 ubum domini. in ysaiā **M**andabo nu-
 bibus meis ne pluant. **T**onitrua sunt
 voces scē euuangu. quod de celo ex die

tis di intonent in psalmo. **V**ox tonitru-
 tu in rota. hoc est in toto orbe. **C**ho-
 ruscationes. splendores euuanguoy. in
 psalmo. Illuxerunt chorcationes tve
 orbi terre. **F**ulgura uirtutes ut ubi
 ihu xpi. in psalmo. **F**ulgura multipli-
 cauit & conturbauit eos. id est immu-
 cos. ut iudos. **A**ngloy nomine in scā
 scriptura designat. ut ppha testat. &
 uocabit magni consiliu angelus. **A**li-
 quando ipē anglicus chorus. ut pet^s
 xpc. **A**n putas quia non possū rogare
 patrem m. & ex h. m. p. qm d. l. ange-
 loy. **A**liquando ciues celestis ihrlm ex
 hominib; assumpti. ut dñs in euuan-
 glo. **I**n resurrectione neq; nubes. n. n.
 s; sunt sicut angli di in celis. **A**liquando
 fidelium populus ut ē illud. **S**tatur
 timnos gentium. scdm numerū angloy
 di. **H**oc etiam nomine quilib; iust^s
 designat. ut de iohanne baptista do-
 minus. **E**cce. e. m. m. añ. f. r. **A**liqn
 pdicantes etiam quilib; iustus de-
 signatur ut sacerdotes ut dictū est
Labia sacerdotis custodiunt scientiā.
 & l. r. o. e. quia. d. ex. ē. **E**t apostolu.
Mulier debet uelare caput in ecclā.
 ppter anglos. id ē epōs. **U**nus quis-
 q; fidelis qui bona annuntiat. an-
 gli nomen sibi uendicat. si bene ui-
 uat. **A**dultinū diabolus & coapostu-
 te eius angli mali nuncupant. qui
 licet anglicā dignitatem amise-
 rint. subtilitatē tamen anglice na-
 ture non amiserunt p quos anglos
 malos immissiones aduersitatū ut
 egritudinū pmissione di fiunt qñdo
 & ubi uoluerit **T**hrōn di angli ut

ut sc̄i. ut ip̄a potestas regnator. Tro-
nus tuus deus in sc̄m. s. Item in ma-
lam partem de diabolo. Ponā thronū
meum ad aquilonē. **S**edes idem qui
sup̄ uidelicet angli ut sancti. quod
in his dominus sedet. & p̄ eos sua
iudicia decernat. in psalmo. **O**s sed̄
sup̄ sedem sc̄m suam. **S**ol dñs ih̄c xp̄o
qui fulget in sancta eccl̄a. in solomo-
ne quod dicturi sunt rep̄bi in fine.
& sol iusticie non ē ortus nobis. Alias
p̄secutio ut illud. **O**rto sole aruerunt.

Luna sc̄a designat̄ eccl̄a quod in
hac mundi nocte splendeat. in psal-
mo. fecit lunam in tempe. **P** defectu
etiam nr̄e carnis ponit̄. quia dum
mensuris momentis decreuit. defectū
nr̄e mortalitatis designat. **S**telle sc̄i.
ut alii docentes ut in danielo. & qui
ad iusticiam erudiunt multos quasi
stelle in p̄petuas eternitates fulgebunt.

Astra sunt uirtutes magne sc̄oꝝ. que il-
luminant mentes imitatorū. **N**ebula
velamentū mysterioꝝ d̄i. in p̄pha.
Et nebule puluis pedum ei. Alias ab-
olicio peccatorū ut ysaias. **D**eleui ut
nubem iniquitatē. & q. n. p. t.

Caligo diuinoy secretoy op̄mentum.

Abysus nomine p̄funditas noui & ve-
teris testamenti intelligit̄. ut in psal-
mo testat̄. **A**bysus abyssū inuocat. d̄
ueteris testamenti nouū annuntiat.
siue abyssus ē mens humana que dū
semetip̄am comprehendē non valet.
se se in omne quod ē. velud obscura
abyss⁹ latet. Unde p̄pha. Dedit abyssus uo-
cem suam ab altitudine fantasie sue
quia dū se ip̄am mens humana non

penetr̄. ex comparatione sui. diuine
nature potentiam qm̄ comprehendere
non sufficit humili⁹ laudat. **V**t certe
abyssus iudicia d̄i sunt. & abyssus abys-
sum inuocat quando occulto d̄i iudicio
de p̄sentib; male tr̄isit peccator ad et̄na
mala & ardore cupiditatū in flamma
gehennay. **R**os significat v̄bū dñi
ut torate celi desup̄. & in psalmo.

Sicut ros h̄mon qui descendit in montē
syon. **P**luuia p̄cepta d̄i ut v̄ba sc̄oꝝ
ap̄toꝝ. eo quod terrā. i. homines irri-
gant. in psalmo. **P**luuiam uolunta-
riam segregabis. d. h. tve.

Hues p̄
candore iusticie. p̄baptismo maxi-
me ponunt̄. in psalmo. Lauabis me
& sup̄ niuem dealbabor. **G**rando cō-
minationes d̄m quib; contumaces p̄-
cunt. in psalmo. **G**rando & carbōnē
ignis. Item in aliā partē. **E**t occidit
in ḡndine uineas eoz.

In frigore
ū niuis ut in duricia ḡndinis uita
accipit̄ prauoy. que & torpore fri-
gescit. & p̄ duricie maliciam p̄cunt.

Pruina. abstinentia ut quod p̄ hanc
frigescit calor corporis. in psalmo. **F**ac-
tus sum sicut ut̄ in pruina. **T**empe-
tas p̄secutionū ut tribulationū impe-
tus. in psalmo. qui saluū me fecit
a pusillanimitate sp̄e & tempestat̄.

Glacies. duricies peccatorū. in salomone
Sicut in sereno glacies. ita soluent̄ pec-
cata. **V**enti. anime sanctoy in psal-
mo. volauit sup̄ pennas uentoy.
Item in malā partē in matho. Et fla-
uerunt venti. **A**quilo diabolus vel
homines infideles. ut frigus peccatorū
aut mali in p̄pha. **A**baquilonē ex

ardescet malū sup terram. Et alibi.
Ab aquilone pandet malum. Et ibi.
Surge aquilo. i. recede. **A**uster spē
sanctus. ut ibi. Surge aquilo ⁊ ve-
ni aurf. i. recede diabole ⁊ veni spē
alme. ut calor fidi signat sicut torres
in austro. **A**er inauitas. ut in apto.
Sic pugno. non quasi aerem vbanz.
id ē non inania sectans. **T**empora o-
portuna distributio voluntatis dīe.
in psalmo. fecit lunam in tempe. **V**er.
uite renouatio. ut p baptisum. ut
p resurrectionē. in psalmo. **E**statem
⁊ uer. tu plasmasi ei. **E**stas. uentē
iocunditatis pfiguratio. **A**utumni
nomine.

Hiemis nomine p̄sens uita. ut t̄bulatio.
ut in ewanglō. **C**auete autem ne
fiat fuga uīa. h. t. sa. **A**nni aliquan-
do p c̄t̄nitate accipiunt. ut ibi ⁊
annui non deficiunt. interdū ⁊ p
breuitate huius uite. ut anni n̄i sicut
manea meditabunt. **M**ensium nomine
qui dieb; coadunant. collectiones a-
nimay designantur. ut pfectio scōy
ut ibi. **E**rit mensis ex mense. pfectio
uidelicet in eis in requie quib; nūc
pfectio fuit in opatione. **D**ierū nomine
illuminatio diuine gr̄e intelligit p
diuersa dona uirtutū. **A**lias p̄speri-
tas ut gaudium p̄tereuntis hui vit.
Dies etiam nomine apostata angelus
designat. dum iob ita fatur. **M**ale-
dicant ei qui maledi^{unt} d̄ei. **H**oc
tis nomine error. ut ignorantie ceci-
tas. ut etiam mortis acerbitas desig-
nat. **L**umen ⁊ tenebre. ita ut dies
⁊ not accipiunt. in eptā iohannis.

Qui diligit fr̄m suū in lumine ma-
net. ⁊ qui odit in tenebris ē. **P** lum̄
etiam intencio cordis intelligit. **S**um-
bra p̄ctio diuina ut in psalmo. Sub
umbra alarum tuay p̄tege. **A**lias
obliuio ut peccata ut ibi. **S**edentes
in tenebris ⁊ umbra mortis. ū nul-
lus ordo. **S**ymbra aliquando delec-
tatio peccatorū ut in iob. **S**ub umbra
dormit. in secreto calami. **R**ursus.
umbra obliuionē mentis. ut mortē
carnis. ut imitationē diaboli desig-
nat. **L**ucis nomine d̄ns ut quilib;
iustus intell̄t. ut in ewangelio. **S**icut
lux uera que illuminat omnē ho-
minem uenientē. ⁊ ap̄s. **F**uistis
aliquando tenebre. nūc autē lux ī
domino. **P**onit p illuminatione
fidi ⁊ p uita. **O**riens quia ab ipsa
parte lux orit. ⁊ intelligit. qui illu-
minat ut dixim omnē hominē
predestinatū ad uitā eternā. hinc
p̄pha. **E**cce uir oriens nomen eius.
Et lucas. uisitauit nos oriens ex
a. **O**ccidens. uite melioris defectus.
ut p̄pha. **O**ccidit uobis sol iusticie.
Aquilonaris pars semp in adūso
ponit. ut p̄pha de diabolo. **P**onam
sedem meā ad aquilonē. **E**t alibi.
Ab aquilone pandet malum. **M**eri-
dies plena doctrinay factorū ⁊ cla-
ritas. in salom. **V**bi pascis. ubi cy-
bas in meridie. **E**t in malam partē
in psalmo. **A**d demonio meridiano
non timebis. i. manifesto. **A**retu-
ri nomine qui in celi constituit axe.
vi. stellay radius fulget. ecclā uni-
ūsalis exprimit. que in iohannis

apokalypsi . & p. vii . ecclās . & vii .
candelas figurat . **O**riones in pondē
remus orientes . sanctos designant mīrs .
qui pondus psequentiū . & hanc
uitam amantium . ptulerunt . & ad
celi faciem quasi in hieme venerunt .
Vades . a gēa lictā . y . nuncupate . a
cui forma non disēpant uisione . &
orte pluuias apportant . sanctos p̄di
catores qui uerbis pluunt . & corda ho
minum salubrit̄ irrigant . significat̄ .
yētos namq; gēe . ymb̄ dīr latine .
Mane ut matutinū lux actiū bonoz
baptismus . † resurrectio designat̄ .
ut in psalmo . Mane astabo tibi .
& alibi . A custodia matutina usq;
ad noctē . s . i . in dño . i . a resurrectio
ne dñi spes n̄ra usq; in finem sc̄i .
id ē diem iudici . Rursus p̄ mane
p̄sentis uite p̄spitas designat̄ . ut il
lud . Ve tibi terra cuius rex iuue
nis ē . & cui p̄n . ma . cor̄n . Mane
enim comedunt qui de hui⁹ mundi
p̄spitatib; ^{extoluntur} dum in extremo ei debe
rent p̄stolari . sicut eternis felicitan
b; . **A**urora nomine mens iustoz ac
cipit̄ . que peccati sui tenebras de
ferens ad lumen erumpit sole iusti
cie illuminata . **V**espe . finis uite .
ut sc̄i uita . ut in psalmo . **A**dues
pum demorabit̄ fletus . & ad matu
tinū leticia . **T**erra . homo ipse . ut
in euanglō . Semen cecidit in
tam bonā . Item in malā partem .
Terra es . & in terram ibis . **A**ruda t̄
ra infructuosi homines designant̄
in salomone . **C**oopre aridā . aleti
cie dolositate . **A**lites . t̄ra intelligit̄

terrenis actib; occupati . qui p̄ ele
mosinas & lacrimas ad uitam eter
nam pueniunt . unde dauid . **A**duo
cauit celum de . y t̄ra discernit̄ ip̄m
suum . **P**uluis peccatores ut carnis
uauitas . in psalmo . Sicut puluis
quem p̄iat uentus a facie t̄ . **L**utū
peccatoz glutinū . in psalmo . **E**xipe
me de luto ut non infigat̄ . Item in
bonam partē . Lutum ex sp̄ito fecit
dominus . **M**ontes dñs . ut sancta ecclā
apostoli . ut sc̄i excelliores . ut celsitudo
uirtutū ut p̄pha . **E**rit mons do
mus dñi sup uerticem montiū . Et
alibi . **M**ontes excet . c . Item significat̄
hereticos . ut psalmista . Quom̄ dicitis
anime mee transmigra in montē si
p . & iterū . Nequando offendat
pedes . u . ad montes caliginosos . i . he
reticos . **C**olles sancti . s; minoris
meriti . in psalmo . **M**ontes & om̄s
colles . **V**allium nomine & conual
lium designant̄ corda humilium
ut psalmista . Et conualles . ab . f .
Campi p̄pter equalitatē populi iusti
dicunt̄ . Item in malā partē . **V**al
lis filioz ammon . **P**etra . xp̄e a firmi
tate . ut apostolus . **P**etra autē erat
xp̄e . **L**apides interdū xp̄e . ut absci
sus ē . de m . lapis . & interdū sc̄i
ut apostolus . & uos tamq̄m lapides
uui . s̄red . Item significat̄ gentile
ut insipientes . duricordes . ut ibi .
Potens est d̄s . d . l . i . s . f . a . Et ibi .
Auferā cor lapideū de carne
uīa . **A**ger . disciplina celestis
studii ē in quo thesaur⁹ abscondit̄ .
& celeste desiderū . Alias hunc

mundū designat. ut in euuangelio
 Ager ē hic mundus. **C**ampi sanc-
 ti siue scripture diuine eo quod pas-
 tum animarū p̄beant in psalmo. ⁊
 campi tui replebunt̄ ubertate. Itē
 in malam partem. In campo tharū.
Pascua. refectio spūalis. in psalmo.
 in loco pascue ibi me collocauit.
Cultura sancti qui excolunt̄ a dō.
 in apostolo. Vt agricultura effis.
Agcola. deus. in euuangelio. Ego sū
 vitis uera. ⁊ pater meus a. est.
Sulci. corda sanctorū. in psalmo. sul-
 cos eius inebrians. **S**emen diuina p̄-
 dicatio. in euuangelio. Semen ē ūbum
 dī. **M**essis. ut messio. ubertas ut copia
 fidelium. in euuangelio. Leuate oculo
 u. ⁊ uidete. r. q. a. s. ad m. Et alit̄.
Messis consummatio scti ē. messorēs
 angli. **M**anipuli fructus iusticie. in
 psalmo. portantes manipulos suos
 cum exultatione. **S**tipula aridi ad fi-
 dem. ut inanes. ap̄t̄s. ligna f. st.
 Et p̄p̄ta. heu me quia factus sum sic
 qui colligit stipulam in meridie.
 Et alibi. **S**tipula collecta sinagoga
 peccantiū. **A**rea ecclā. ⁊ p̄m̄ dab. a. s.
Ventilabrum. examen iusticie dī. in
 euuangelio. cuius uenit. in m̄. e. **T**riti-
 cum vi ūbum. ut ip̄i electi in ewā-
 glo. ⁊ congregabit̄ t̄tium in horre-
 um suū. **H**ordeum. legi littā. in e-
 uuangelio. ē puer unus hic qui h̄t
 quinque panes ordeaceos. i. ad littam
 quinque libros moysi. **P**alea. peccato-
 res. in euuangelio. Paleas autem com-
 buret igne inextinguibili. Et there-
 mias. Quid pat. ad t̄. diē p̄ominus.

Zizania. scandala. ut male uiuente.
 in euuangelio. Venit inimicus ⁊ sup̄
 seminauit zizania. **V**inea. ecclā
 ut populus isrl̄. psalmus. Vineam
 de egipto transtulisti. Item in malam
 partem. **V**inea. s. u. e. **P**almites. ap̄t̄i
 ut sancti. in euuangelio. Ego sum uitis
 uera. ⁊ uos palmites. Et in malam
 partem. Et palm̄. e. ergo m̄. **V**ue. fructus
 iusticie. in ysaiā. Expectam ut faceret v-
 uas. Item in malam partem. uua eoz ⁊
 uua fellis. **B**ottus. ecclā. siue corpus dñi
 eo quod inde portassent filii isrl̄ iher̄m.
Vindemia. consummatio scti. ut uindicta
 in populo. ut uindemiant eam om̄s
 qui pretergredunt̄ uiam. ⁊ ioel dicit.
 Mittite falces ⁊ uind̄. in t̄. quia. ma-
 s. u. e. **T**oreular. altare eo quod ibi obla-
 tiones tamq̄m fructus. cōferant̄ in cāco
 ysaiē. ⁊ torcular faciet in ea. Et alit̄. Tor-
 cular significat tribulationū p̄ssuam.
 in sancta ecclā qua fideles p̄bant̄. in titu-
 lo psalmi. in finem p̄ torcularib; **F**enum.
 populus. ut caro. ut uana gl̄a. in p̄p̄ta.
Vere. fenum ē p̄p̄s. ⁊ omnis caro fenū.
 ⁊ omnis gl̄a eius q̄i f. a. **H**erba iocun-
 ditas. ut quedam rudimenta p̄ficiētis
 anime. in genesi. Pducat terra herbam
 uiuentē. Item in mala partem. Mane sic
 h̄ba transeat. **F**lores. xpc̄ ut inchoatio be-
 ne opantium. In antioch. fūlate me flo-
 rib; **L**ilium. xpc̄. ut candor castitatis
 ut iusticie. in salomone. Ego flos campi.
 ⁊ lilium conualliu.
Rose. martyres significant a rubore sangui-
 nis. in salomone. Sicut rose ḡminab̄t
 sup̄ arida fluenta. **V**iole. confessores ob-
 similit̄. in ecclā. flores apparuer̄t in t̄ra

Silue. gentes. *in psalmo. inueni-
mus eum in campis silue. De his siluis
egressi sunt duo. uis uespasianus scilicet
& tunc. re. romanorum ad preceptum figuram
helisei. qui post quadraginta duos annos
ascensionis domini iudeos pios deuora-
uerunt. Ligni nomine sancta crux de-
signat ut propheta. Offertimus lignum in pa-
ne eius. id est in carne. christum cruce suspendi-
mus. Item. en colligo duo ligna. Item in
bonam partem. Et erit tamquam lignum quod
plantatum est. Item significat iustos et peccato-
res. ut salomon. Si ceciderit lignum ad
austem. aut ad aquilonem ubi ceciderit ibi
erit. quia in die mortis iustus ad austrum
cadit. peccator ad aquilonem. quia iustus
per feruorem spiritus ad gaudia ducitur. pec-
cator cum apostata angelo in frigido cor-
de reprobatur. Item tuam de te. uuentium*

Radix. origo in apostolo. quod si radix sancta et
rami. Et in malam partem. fuellet radi-

Arbor. fuit christus cum resurrexit. qui cum
moreretur granum fuit. et unusquisque homo
arbor dicitur. a fructu bonorum opum. in eu-
uangelio. aut f. a. b. Item in malo. Aut
f. a. malam. & f. e. malum.

Rami sunt scientie bonorum patrum. in eu-
uangelio. Alii strinebant ramos de ar-
boribus. Item successio bona. ut apostolus
Quod si radix sancta et rami. item in ma-
lo in dantele. Precidite ramos eius.

Folium. sermo doctrine. in psalmo. Et
folium eius non defluet. et in mala
partem. Non uiuent f. in ea preter
f. i. uerba sine fructu. unde cauendum
monet apostolus. Non dicit. u. neque l.
sed ope et u. Comparatur homo folio qui
ab arbore cecidit in paradiso.

Poma. sanctorum in uirtutibus fructus. in cantici
ueniat dilectus meus in ortum suum ut
comedat fructum pomorum suorum.

Palma. prectio. ut uictoria. ut iustorum
uita. Palma enim tarde proficit. sed diu
in uiriditate subsistit. Sic sancta ecclesia
in multis difficultatibus. ad fidei statum
uenit. et per collectionem plurimorum in ei-
dem fidei gratia diutius stare concupiscit.
Palma inferius corticem suam in uoluntatibus
angustat. sed superius amplitudine
pulchre uiriditatis expandit. Sic elec-
torum uita inferius est despecta. sed superius
pulchra. habet quidem et aliud palma.
quo cunctis arborum generibus differt.
Omnis enim arbor in suo robore uita
terram uasta subsistit. conscendendo superius
angustat. et quantum paulisper sub-
limior. tantum in altum reddit subtili-
or. Palma uero ab imis inchoat et uita
ramos ad fructus ampliori robore ex-
urgit. et que tenuis ab imis proficit. uas-
tior ad summa succrescit. Quibus itaque
alia arbuta nisi terrenis mentibus inue-
niantur esse similia. inferius uasta. superius
angusta. Quia nimirum omnes seculi
huius amatores in terrenis rebus sunt
fortes. in celestibus debiles. Per temporales
gratia usque ad mortem desiderare appetunt.
et per spe perpetua nec parum qui in labo-
re subsistunt. Per terrenis lucris quas
libet iniurias tolerant. et per celesti
mercede ut tenuissimi sibi ferre con-
tumelias recusant. Terreno etiam iu-
dici toto die assiste fortes sunt. in
oratione uero contra domino ut unus o-
re momento lassantur. Sepe nuditate
uigilias. famem per acquirendis diuitis

et honoribus tolerant. et multa se abstinentia cruciant. At contra ex equalitate pulmarum designatur proficiens uita iustum. qui nequaquam in terrenis studiis sunt fortes et in celestibus debiles. sed longius atque distantius studiosos se deo erubent. quam seculo fuisse meminerunt. Septimum quippe est. Iustus ut palma florebit. Cedri. excellentis potentie uiri. in psalmo. Ut cedrus que in libano est multiplicabitur. et in malam partem. Et confringet dominus cedros libani. id est est superbos et elatos.

Oliua. sanctus quisque in fructibus abundans in psalmo. Ego autem sicut oliua fructifera Oleaster. homo infructuosus uel genialis ut ait apostolus. Si autem excisus es oleastro.

Ficus in bono et in malo accipitur. ut ysaas. Et ostendit in ficus bonas ualde et malas ualde. et dicitur nathanaeli. Cum esses sub ficu. id est sub peccato originali et tuo uidi te redempturum.

Ficus etiam intelligitur humana natura ut incredula synagoga que bene condita pro sponte est lapsa. et fructum precepti dei ut bone operationis non producit. Unde in ea dominus tribus annis fructum exquisiuit nec inuenit quia eam sub tribus temporibus id est ante legem. sub lege et sub gratia ammonendo. uisitando requisit. Ante legem parendo sustinuit. sub gratia quia incarnationis sue presentiam exhibendo monstrauit. in lege. quia precipiendo docuit quibus tamen tribus temporibus in fructuosa remansit. et aradiab; aruit.

Sycomorus. ficus fatua dicitur quam pusil-

lus rache dicitur dominum uidit quia qui in uindicta insipientiam humiliter eligunt. ipsi dei sapientiam subtiliter aspiciunt.

Prudenter sicomorum ascendit. si pro uis eam que diuinitus precipit laudabilem et sapientem fatuitatem tenemus.

Quid enim in humundo insipientius quam amissa non querere. possessa rapientibus relaxare. nullam pro acceptis iniuriam reddere. sed iuxta preceptum dominicum in omnibus patientiam prebere.

Hysopus. herba humilis est et in lapide in quo nascitur per astricta. cui radices saxum penetrare dicitur. ipsa uero precipue pulmones curat. In pulmone solet notari superbia. illic inflatio. illic anhelus. in ysope designatur humilitas ut penitentia. Mala intelliguntur fructus bone operationis cum bono odore. id est gratia bone fame.

Malogramata. ecclesia sancta de multis gentibus diuersas habens gratias. ut in canticis. Emissiones tue paradisi malorum puniceorum cum pomorum fructibus;

Harundo peccator ut flagilis infide. ut in aliqua temptatione. in euangelio. harundinem quassatam non confringet. Item auxilium infirmum in ysaia. Quid confidis in baculo isto arumoneo egypti. in quo si quis incubuerit. conquassabitur et perforabitur. in. e.

Rubus marie uirginis prefiguratio. eo quod quasi humani corporis rubo saluatore tamquam rosa protulerit. aut quod uim diuini fulgoris mortale corpus sine sui consumptione protulerit. in erodo. Apparuitque dominus in. in flammis. id est de medio rubo. et uidit quod rubus

ardebat & non comburebat. Aliter.
Rubeus ardens nec consumptus iudaeorum
populum signavit qui & legis dei flammam
precepit. & tamen peccati penam
nequaquam vitavit.

Spine. noxie sunt diuitiarum ut huius mundi
diuitiarum sollicitudines. ut dicitur. Qui a sol-
licitudinibus & uoluptatibus u. & diuitiis
suffocantur. Rannus. urtica. tribuli.
cardui. sentes. & palustris. herbe scilicet
spinose & aculeis referte. significant
inimicos. dolosos & superbos. & omnes
iniquos. quos nullus bonorum & man-
suetorum potest contingere ut castigare
sine doloris punctione. Ite signi-
ficat uicia & temptationum afflictio-
nes. ut in genesi. Spinas & tribulos
geminabit. Fons. xpc. ut psalmista.
Sicut anima mea ad deum fontem uitae. & y-
saia. erit fons patens in die illa domini dauid
in ablutione peccatorum & in. Item signi-
ficat baptismum in psalmo. Sicut cervus &
sedit ad fontes aquarum. Item in malam
partem. apostolus. fontes sine aqua.

Aque nomine in scriptura sacra. aliquando spiritus sanctus.
aliquando chorus angelicus. aliquando scientia
sacra. aliquando scientia praua. aliquando
tribulatio. aliquando huius mundi prosperitas.
aliquando populi ut mentes. fide sequen-
tes. aliquando baptismus significat. Pauper
namque sancti spiritus infusio designat. sicut in
euangelio dicitur. Qui in me credit sic dicit
scriptura. Flumina de uentre eius fluent
aque uivae. hoc autem dicit de spiritu sancto
quem accepturi erunt. in eum. Per aquam
angelicus chorus exprimitur. ut psalmista
testatur. & aquae quae super celos sunt lau-
dent nomen domini. Per aquam scientia sacra ex-

primitur. ut in libro sapientie legitur. Aqua
sapientie potatauit eos. Et uerum. Aqua
profunda ex ore uero. Prava quoque scientia
per aquam appellatur. sicut psalmista. mu-
lier quae typum hereticorum tenet. callidis persuasio-
nibus blanditur dicens. Aque furtive dulci-
ores sunt. Aque uero nomine. tribulationes
designantur. ut est illud. Saluum me fac deus.
quoniam intulerunt aquae usque ad animam meam.
Huius autem mundi prosperitatem aqua significat
ut psalmista. Transiui per ignem & aquam.
& eduxisti nos in refrigerium. Ignis & aqua
utrumque periculosum. ut in euangelio.
Frequentem enim in ignem & aquas misit. ut
eum perderet. Quando sunt res angustae
& aliquae infelicitates sunt. in hoc
mundo. quia ignis est. Quando sunt res prosperae
& abundantia sancti circumfluit. quia iam
aqua est. Per aquam & ignem populi designantur. ut in
apokalypsi legitur. Aque multe. populi mul-
ti sunt. Per aquam quoque non solum cursum &
currentium populorum. sed etiam bonorum mentes
fidei predicamentis sequentes designantur.
sicut per isaiam dicitur. Beati qui seminatis super
omnes aquas. Aqua baptismum signifi-
cat. ut ait iohannes euangelista. Tres
sunt qui testimonium dant in terra. spiritus.
aqua. & sanguis. Spiritus enim nos per ad op-
tionem filios dei fecit. sacri fontis unda-
nos abluat. sanguis domini nos redemit.

Nubes sancti predicatorum intelliguntur qui aquas
saluberrimas portant pluuia. ad irrigan-
da corda hominum ut fructum afferant.
Ite in malam partem. uelut nubes pertransit
sacra. Nubes quippe in alto eminet
sed hanc ad cursum flat impellit. sic sunt
temporalia iniquorum bona quae uelut in
alto per honoris celsitudinem dege uidentur

si ad cursum pitecentis uite cotidie
quibusdam mortalitatis flamb; impel
lunt. Item abolitio peccatorum. pphā. Velent
ut nubem iniquitatis tuā.

Torrentis persecutionis incursum. ut mor
tis dilapsus ut psalmista de dño ait.
De torrente in uia bibi. Item torrentem
pertransiunt. a. n. In bonā partē. Torrente
voluptatis tue potabis eos. In bonā p̄ par
te. torrentes sancti accipiunt p̄dicato
res. qui dñi in p̄senti uita diuinis nobis
eloquiis influunt. aquarū multitudinem
quasi in hieme colligunt. & estiuo so
le adueniente subtrahunt. quia cum
etne patre lux emicuerit p̄dicare cessabit.

Flumina. infidelium populi. in psalmo.
Sup flumina babilonis. Item in bonā
partē. Flumina de uentre ei fluent. h̄ ē
diuersa gr̄a sp̄s sancti. & psalmū. Flumi
nis imper l. ciuitatē dñi.

Fluctus. temptationes. in psalmo. Omnia
excelsa tua. & f. tu. sup me tñ. Signifi
cant etiam fluctus timorē dñi. ut in libro
iob. Sicut tumentes fluctus sup me. t. d. s.

Lacus. infernū designat. ut in psalmo.
Posuerunt me in lacu inferiori. i. in illo
inferni loco in quo peccatores soli pena
li custodia detinentur.

Mare. sc̄m sig. ut pphā. in psalmo. Hoc ma
re magnū & spaciosū. p̄ mare etiam in
telligunt sc̄e s̄pturę ut in ezechiele. As
pectus rotarū & opus eorum quasi. u. m.
Recte sc̄e eloquia uisioni maris similia
narrantur quia in eis magna sunt volumi
na sententiarū. cumuli sensuum. & firmam
tur in eadē sacra s̄ptura sententię locu
tionis sacramento baptismatis.

Piscis. & in bono & in malo accipit. In bo

nam partem. ut in euanglō. Ascen
dit symon petrus & traxit rete in terrā
plenum magnis piscibus; Item in malā
partem. Malos autem foras misert
Rursum piscium nomine fides non
ficta exprimitur. Quom̄ enim pis
cis sub tegumento aquarū nascit. ui
uit. & alit. sic & fides que in deū ē.
que alterius uite gaudia p̄ lamenta
presentia fletusq; requirit. in cordis gū
nit̄ inuisibili gr̄a sp̄s. p̄ aquam bap
tismatis consecrat. inuisibili auxilio
diuine protectionis ne deficiat nutrit.
inuisibiliū p̄miorū intuitu quęq;
ualet bona opat. memor illi aptici.
quia que uidentur temporalia sunt.
que autem non uidentur eterna. P̄scis
etiam assus passionem designat.

Vndarū nomine eadem significatio ē
que & sup̄ de fluctibus & flumine.

Insule. anime. ut eccl̄e dñi que diuersis
temptationū tunduntur fluctibus; in
psalmo. Letentur insule multe.
Lit̄. finem. ut terminū sc̄i designat.
ut in euanglō. Quī edentes
& secus litus sedentes elegerunt bonos
in uasa. Arena. maris innumera
multitudo gentium.

Aues. sancti. quod ad superiora eualet.
in euanglō. de grano synapis. quod
creuit & fecerit ramus multos ita ut
aues celi requiescerent in eis. Intelli
guntur etiam p̄ aues superflue cogitati
ones. quod monstrat p̄ abrahā qui
cum sacrificiū dō ferret. insistentes a
ues p̄ferabat quas & abigebat. Cū
enim in orationis sacrificio se impor
tune cogitationes ingerit. suborte

corda iustorum polluant. si dum cibus manu scē discretionis abigunt. festine agunt. ne cordis faciem caligo temptacionis opiat. que ante iam ex illicita delectatione tangebatur.

Volucres in bono significantur ut supra diximus de aub; In malo autē supra demōia designantur. ut in eui. dominus. Aliud semen cecidit supra uiam et uolucres celi comederunt illud. quia nimirū maligni spēs humana mentes obsidentes. dum cogitationes noxias ingerunt. ubi uite amemoria euellunt.

Ale. sunt virtutes scōrum. per quas ad contemplationē. ut ad celestia evo-
lant. ut ptecho. Penne sicut supra dictū ē de aliis ut scriptura sacre. in psalmo. Penne columbe de argentate.

Nidus. ecclesia. ut requies excelsa sancti. in psalmo. Turtur inuenit nidum sibi. Nidus est bona conscientia. in qua bonarū cogitationū fetus fouentur. atque in ope paruntur ut postea filii appellentur. ut in psalmo. Filii tui sicut nouelle oliuarū. in c. m. r.

Pulli. sunt scī. ut in libro iob. Pulli eius habent sanguinē. quod de filius scē eccle dicitur. quia sanguinē xpī bibeunt. Item in mala parte ut salomō. Pulli aquilarū deuorent eum.

Strucio. quilibet ypocrita. ut hereticus. ut secularis philosophus. qui quā cō-
aliter et penus sapientie ē. ad sublimia tamē non exolat. et strucio oua parit. si tamen pullos in non nutrit. quia ypocrita quamuis recta p-
oiet tamen per exemplū bone uite

nullos filios gnat. In libro iob. Strucio in terra ret. o. s. et obt. quod p. h. 9. ea. Aquila. xpī significat. ut scōrum animas. ut salomon. Via. aquile in celo. i. xpī ascensio. et alibi. Vbi uocati fuerint cadauer. congregabuntur aqle.

quia egredientes scē anime de corpore ad xpī qui per illud moriendo cadau factus ē aguntur. Item in mala parte aquile vocabulū. ut in ieremia de malignis spiritibus. velocius fuerunt persecutores n. aq. Per aquilā signatur etiam terrena potestas.

Strucio in terra. o. ret. nec fouet aut nutrit. quia ypocrite quāuis pūsa opentur. recta tamen loq̄ nō definiunt. bene autē loquendo infide ut conūsiōne filios parunt si eos bene uiuendo non possunt nutrire. Oua sua in terra derelinquunt. quia nullū celestis uite exemplū filius pōtuit. et quāto se libentius terrenis actibus inserunt. tanto negligentius eos quos genuerāt agere terrena pmittunt.

Pellicanus. significat xpī passū. aut uirū scī. in solitudine degentē. ut psalmista. Similis factus sū pellicano solitudinis. **C**ornus. in greco peccatoris. ut demones ut in salomone. Effodiant eū. c. de tor. et de rupibus. Item in bona parte in cē. Crines eius sicut abietis. inq̄ sicut corui. Item predicatores significant.

Perdix. diabolus. ut in ppha. Elamant perdix congregans que non peperit. **C**olumba. spēs sanctus. ut in euangelio. et uidit spm̄ descendentē. s. c. et in malam partem. ut ppha de effraim. Columba sine sensu non hūis cor.

Turtur etiam spe sanctus aut quilibet uir sanctus
aut intelligentia spiritalis. ut in canticis.
Vox turturis audita est in terra nostra.
Columba etiam simplicitate. turtur in
dicat castitatem. qui amisso primo coniu-
ge uel socium non requirit.

Oluis. significat rapacem ut elatū. ut in
psalmo. iuxta ebos. Olui. abies domi-
cus. Accipitris nomine qui mutata
ueteri penna renouat. quisque sanctorum
intelligit. piciens inueterata studia do-
lose actionis. et simplices actus assumis
bone viuendi.

Nicticorax. christum ut uirum sanctum infidelibus
autem despicabile. ut in psalmo. fac-
tus sum sicut nicticorax. Passer non
numquam dominus aut uir sanctus. ut in
psalmo. Passer inuenit sibi domum. et a-
libi quilibet christianus cui ab hereticis
dicitur. qui christum qui in scripturis mons no-
minat se solummodo putant hinc rursus
gra in monte sicut passer.

Galli nomine designantur predicatorum sancti
qui inter tenebras uite presentis student
uenturam lucem predicando quasi cantan-
do nuntiare. Incant enim. Nox precessit
dies autem appropinquat. Gallus. succine-
tis lumbis incedere dicitur. quia ipsi predica-
tores sancti inter huius mundi noctis tene-
bras uerum mane nuntiantes in mem-
bris suis luxurie fluxa restringunt quibus
et a domino dicitur. Sint lumbi
uestri percuncti. Gallo et intelligentia desuper
tribuit. quia doctorum ueritatis. discen-
tis uirtutem. ut noverit. quibus quod. quando.
ut quomodo inferat. diuinitus ministrat.
Non enim una eademque cunctis exortatio
conuenit. quod nec cunctos pariter mox qua-

litas constringit. Gallina dei pietas si-
ue iusti anima. ut in euangelio. Quo-
tiens uolui congregare filios quos admo-
dum gallina congregat. p. 7 c.

Vespationes. ydolorum monstra. ut cogitaci-
ones immundas demonstrant.

Scarabeus. christum significat in cruce. ut ait
scriptura. Scarabeus de ligno clamat.

Locustarum nomine aliquando uictorum populorum.
aliquando conuersa gentilitas. aliquando
adulantium lingua. aliquando per comparatio-
nem resurrectio dominica. aliquando predi-
catorum uita demonstrat.

Apis. forma uirginitatis ut sapientie in-
telligit. ut in salomone. Vade ad apem.
Apu etiam nomine que mel in ore habet et in
aculeo caude uulnus. significant omnes
qui lingua blandiunt. sed latent ex malicia
aferunt. quia loquendo melis dulcedinem
proponunt. sed feriendo uulnus inferunt. Pos-
sunt etiam hoc nomine prudentium dicta sig-
nari. ut illud. fauus mellis. sermones
boni. Et in malam partem ut est illud. Cur
dederunt m. s. a. id est maliciose et iracun-
di. Musca. diabolus ut ministri eius significantur.

Bestie. diabolus. Sicut spurcie ydolatre.
ut demones. ut feri homines. ut psal-
mista. Ne trahas bestias animas con-
tra.

Leo. dominus. ut apostolus. Vicit leo de
tribu iuda radicem dabo. et in mala par-
tem. Aduersari uir diabolus tamquam leo
rugiens circuit. et alibi. nequando rapi-
at ut leo animam meam.

Leena. significat superbos. ut precipites.

Pardus. diabolus. ut peccatorum moribus
varius. in propheta. Sicut ethiops non
mutauit pellem et pardus uarietatem.

Elephans. immans ut enormis homo. ut in

firmitas. ut ē elephantia percussus.

Vrsus. diabolus. ut duces sem. aut msi
viatores. ut in libro regum. Egressi duo
ursi de saltu deuorauerunt quadraginta
duos pueros quia uestasianus ⁊ titus.

Ceruus. xpc ut sancti contemplatiua uitā
imitantes. ut psalmista. Montes excelsi
ceruus. pet' refugium erinacis. Iterū.

Sicut ceruus desiderat ad fontes aquarū

Cerue significant scōs doctores. Ibices eoz
auditores. Hinnulus. i. cerui filius in
telligit xpc. aut quilibz sanct' p' g'ry
uarietate. que ē in sanctis uiris. in sa
lomone. Similis est dilecte mi dammule
hinnuloq; ceruoy.

Dammula. idem qd hinnulus significat.

Lepus. ⁊ erinacius. timentes dñm signifi
cant. ut ait scriptura. Et erinacii gens
inualida. qui fecerunt in petris domo

Hereticus. qui spm̄s tegit' signifi. S' sibi.
cat peccatores qui omni instantia de
fende & absconde nitunt' opa sua.

Ulpes. significant callidos ut hereticos
ut diabolū. In euanglo de herod' dñs.
Ite dicite uulpi illi. Animal homo ^{caruallus} ut
apostolus. animalis autē homo n̄ p'ci
pit ea que sunt sp̄e dī. S' p'preda.

Aper diabolus. ut quilibz uastator. ut
in psalmo. Exterminauit eā ap' de sil
ua. Tygris arrogantiā ut supbe bona
sua sibi reputantē significat. ut in lib'
iob. Tygris perit eo quod non habuit

Rinoceros. fortis. ut potens quisq; p'n
ceps huius sc̄i. ut in bonam. ut in ma
lam partē. in libro iob. Numq̄o uolet
rinoceros seruire t'. Idem uocat' mono
ceros. id est unicornis. In psalmo xpm̄

hic significat. Et dilect' quē admodum
filius unicornoy ut unicornū. i. sin
gularis potentia. ut sanctos significat
qui tenent vnicum dī uerbum. in ma
lam partē ponitur p' quolibz supbo.
ut uolento. ut unū testamentū tenēte
ut psalmista in passura p'sona domni.
Liba me dñe a cornibz unicornoy.

Onager. heremita ut qui remoti a turbis
popularibz conu'sant' ut in libro iob.
Quis dimisit onagram liberū & uas ei'
quis dinumerat. Liber quippe dimittit
quia calcatis desideris terrenis ab appen
sione rerū temporalium securitate mentis
exonerat'. Soluunt' ū eius uincula dum
diuino adiutorio in tēna desiderioy car
nalem retinacula rumpunt'.

Iumentum nomine interdū obediētes signi
ficant' ut ibi. Ut uimentū factus sum a
pud te. Alias luxuriosi. ut illud. Conpu
truerit uimenta in stercoza sua.

Equi nomine. aliquando lubrica uita p'
uoy. aliquando dignitas temporalis.
aliquando h' ipm̄ presens sc̄m. aliquan
do p'paratio recte intentionis. aliquando
rectus p'dicator exprimit'. in bonam
partē. Qui ascendy sup equos tuos. in
malā partē. Fallax equus ad salutē.

Mulus. irrationalis quisq; ut ps. Nolite fi
eri sicut equus ⁊ mulus.

Asinoꝝ nomine stultoy pignicia designat'.
dum moyses testat'. Non arabis in bove
simul ⁊ asino. id ē in p'dicatione non q'
ungas prudentē cum stulto. Simplicitat'
etiam fidelū hoc nomine exprimit'. qm̄ ē
regendo ⁊ p'sidendo ad libitū. i. uisionem
pacis deducat. unde ⁊ dñs. Agnouit asinus
p'sepe dñi sui. Rursum eo designat' immo

derata petulantium luxuria. ut propheta.
Quorum carnes sunt ut c. asinae. Asina. ca-
ro. ut plebs carnis dei notitia.

Camelorum nomine in scriptura facta ipse do-
minus. ut est illud. Facilius est
lumen per foramen acus transire. quam diuites
in regnum dei intrare. et alibi. Liquantes cy-
licem. c. g. Hoc in loco cameli nomine

dominus designatur. qui sponte humilia-
tus infirmitatis nostre onera sustulit. et acu
punctionis angustiasque foraminis
in dolore scilicet passionis. Culx uero
suscipiendo uulnerat. camelus autem
sponte se ad suscipienda onera inclinat
liquauerunt quod uidi culicem quia seditiosus
latrone dimitti petierunt. camelum uero glori-
erunt quia cum qui ad suscipienda omnia
nostre mortalitatis sponte descendat. ex-
tinguere clamando conati sunt.

Rursum cameli nomine gentilis po-
pulus designatur qui totis existit moribus;
atque onustus ydolorum cultibus;

Tauri principes populorum seu crudeles.
ut in psalmo. Tauri pingues obsederunt.

Bonum nomine aliquando hebitudo factu-
rum. aliquando bonum operantium uita
signatur. Quia enim bouum nomine stulti-
tiam uecordia figuratur. recte per salomo-
nem dicitur. Statimque eam sequitur quasi bos
ductus ad victimam. Rursum quod bo-
um nomine unum cuiusque operantis uita ex-
primitur. legis precepta testantur que per
moysen precepit dicens. Non alligabitur
os boui trituranti. et dominus. Dignus
est operarius mercede sua. Predicatores uero
significat. ut scriptum est. Non arabis in
boue simul et asino. id est in predicatione
non coniungas sapientem cum fatuo.

ut ne quod prudens edificat. stultus
ut fatuus destruat. Item iudaicum po-
pulum designat ut ait scriptura.

Cognouit uos possessorem suum. Boves
etiam sancti apostoli spirituales extiterunt. qui
suscepto iugo christi euangelizando lingue
sue uomere totum mundum in duodecim
mensibus; post aduentum spiritus sancti predicare

Vacce. fideles qui in ecclesia
designantur qui dum sacri eloquii pre-
cepta considerant quasi super impositam
domini archam sibi portant. Quorum ple-
riusque foris carnalibus affectibus ligantur
sed non declinant a recto itinere. quia
archam domini portant in mente.

Alias uacce carnalibus uicibus plenisig-
nantur. **Vitulus.** christus pro passionem.
sive quilibet iustus. ut in psalmo. et
imponent super altare tuum uitulos.
et in mala parte. Circumdederunt
me uituli multi. hoc est petulantes

lasciuus. **Sues.** peccatores et immundi.
ut petrus ait. et sus lora in uoluta bro-
luta.

Arietes. apostoli ut ecclesiarum princi-
pes siue duces gregis christi. ut psalmus.
Afferte domino filios arietum. id est acq-
sitos peccatorum. Supbi uero ut elati. hoc
nomine designantur uentilantes ce-
teros cornibus; elationis.

Oues. populi fideles. ut dominus. Oues
mee uocem meam audiunt.

Agni christus. ut simplices quique fratres in
ecclesia dei. de quibus secundo loco ait
dominus petro. pasce agnos meos.

Pecora. simplices quosque minusque pre-
ditos rationandi subtilitate. in salo-
mone. Pasce animas. p. r.

Hirci. peccatores siue gentiles. in danielle.

Et ecce hyrcus caprarum ueniebat ab oriente super faciem totius terre. Et in bona partem. offeram tibi boues cum hircis.

Capra. eo quod acutius ceteris animalibus uideat dorsas est appellata. significans christum sponsum. cui oculus super inspicit. ac penetrat omnem sensum.

Capre. munda sunt animalia et semper in altum passum querunt. sic et sancti mundi baptismi et penitencia in supernis passum desiderant. unde apostolus. Non conuersio in celis est. Capree sunt anime ductu agrestes per uariam doctrinam philosophorum; iam ut sanctam ecclesiam retinent per sanctum euangelium.

Hedi sunt motus carnales ut peccatores. ut in euangelio.

heclos autem a sinistro.

Talpe. ydola ut heretici qui non uident. in ysaya. ut adoretis talpas. et y.

Canis. diabolus. ut iudeus. ut gentilis. ut in psalmo. Erue de manu canis inimici meam. et in aliam partem ut in ecclesiaste. Melior est canis u. l. m. hic autem leonem diabolum. canem uero gentilem ut hominem peccatorem accipiendum putant quod ille ad fidem quod ille ad ut penitentiam possit venire. ille autem non ueniat. Canes segnes per dicatores designat. ut ibi. Canes in. n. uat. l. Rane sunt demones in apokalypsi. et in di de ore draconis spiritus tres immundos. in modum ranarum. Sunt autem spiritus demoniorum. Item rane heretici ut poete pagani intelligunt. qui in seculo nobilissimorum sensuum commorantes uana garrulitate oblatiare non desunt.

Formica. puidus ut opari. in salomone. uide ad formicam o pigre et confida uas

cius et disce sapientiam. Vermis. et per humilitate assumpti hominis. in psalmo. Ego autem sum uermis et non homo. Item in mala partem. Vermis eorum non moritur. id est uermis peccati ut conscientie peccatoris.

Ara. ut in quietudo prave cogitationis. Ara nea humana fragilitas. in psalmo. et ta besce fecisti sicut araneam animam eius. Tele. araneorum sunt opera temporalis concupiscentie que nulla solidantur stabilitate. que uentus rapit mortalitatis uite.

Serpens eneus qui in secundo euangelio legitur. sicut moyses exaltauit serpentem in heremo. ita exaltari oportet filium hominis dominus intelligit qui uenit in sinu carnis. quia sicut eneus serpens effigiem quem dem ignitis serpentibus similem; nullum prorsus in suis membris habuit ardorem nocentis ueneri. quin potius percussos a serpentibus sua exaltatione sanabat. sic redemptor noster non carnem peccati. sed similitudinem induit carnis per in qua mortem crucis patiendo. in se credentes ab omni peccato antiqui serpentis. et uiciorum serpentino et incestu uini. ab ipsa etiam spiritali morte liberaret. Serpens significat etiam prudentem. ut ibi. Sitote prudentes sicut serpentes. et male astutos ut ibi. Serpens erat callidior cunctis animalibus terre.

Scorpiones. sunt similes demones ut in euangelio. Uedi uobis. per. e. s. s. yse.

Draco. diabolus. ut persecutor apertus. in psalmo. Tu confregisti capita draconis. Caput draconis ut serpentis intelligit initium male suggestionis. quoniam dominus confringit. Quod autem sequitur dedisti eum esci

ptis ethiopū. ut quidā tradunt gens ethyo-
pum dracones quodān cruenenatos edē.
S; reuera ut ait beatus augustinus p po-
pulos ethiopū intelliguntur gentiles q
nūq peccatis nocent ad fidē ut dicat ei.
fuitis aliquando tenebre. nunc autē lux
in dño. 7 ex quib; conficit ecclā de qua dicit.
Nigra sū h; formosi. Nig; scilicet ante
baptismū. formosi post baptismū. Iq
modo accepit isti in escam draconem
istū. puto quia magis xp̄m acceperunt.
in escam. S; xp̄m quo se consumunt.
diabolū quem consumerent.

Aspis. paruus ē serpens quo significant
latentes suggestiones inimicorū spūū
qui cordib; hominū praua prius sug-
gestione subripiunt. p aspidem uolenta
7 subita temptatio designatur.

Vipa. plurioris corporis ē aspidē. que dum
concepit ore concepit. masculiq; caput in
ipō. corū mordicus abscedit. que uipa dū
parturit filii in uentre seuiunt qui rup-
tis laterib; matrū ex earum uentrib; pce-
dunt. unde 7 uipa dicta quod uī pariat.
p uipam leuis & diuturna diaboli temp-
tatio designat p qm̄ capta mens veneno
uolente temptationis necat.

Regulus. serpentū rex dicitur. quo significat
antixp̄e qui ē omnū reprobū caput.

Basiliscus qui 7 regulus cui tanta ueneni-
uis ē ut occidat prius qm̄ sentiat. diabo-
lum designat qui ē auctor latentis peccōi.

Teemoth. qui 7 leuiatan qui ē serpens in
mari antiquus hostis dicitur. quē hamo di-
uinitatis xp̄i captū asserit beatus augusti-
nus huiusmodi sermonib; In hac quippe
aquarū abyssō. i. in hac immensitate
gn̄is humani ad omnū mortē in hian-

uitamq; pene omnū uorans. huc illuc
q; cetus iste qui 7 leuiatan ferebat. s;
ad mortē cen huius hamus in h; aqua
p̄funda atq; caliginosa mura ē disposi-
one suspensus. Nam cū dicit abraham
autē genuit isaac. 7 isaac autē genuit ia-
cob. cumq; cetū successores in ipō io-
seph nomine usq; ad mariā uirginē
describunt. quasi quedā linea torquet
in cuius extremo incarnat dominus iacet
hamus iste ligaret. quem in his aquis
humani gn̄is dependentē apto ore iste
cetus ut leuiatan appetet. s; eo p satelli-
tum suoz seueram morsu mordendi
uires ulterius non haberet. 7 hamū hic id
est incarnatio dñi 7 hominis fauces
iaptos tenuit. 7 se se mordente momo

Deus ē pat̄. 7 filius. 7 sp̄s. s. } dicit.

in tribus psonis unus 7 coeternus;
Homo autē in sancta scriptura tribus modis
dicitur. natura. culpa. infirmitate. Inter
illam q̄ summā trinitatem 7 hominū
infirmitatē 7 iniquitatē mediator fac-
tus homo non iniquus s; tm̄ infirmū
ut ex eo quod non iniquus. uingeret dō.
ex eo quod infirmus. p̄p̄nquaret tibi.
atq; ita int̄ dñm 7 hominē filius dī medi-
ator existeret. Ubum caro factū ē. ubū
homo factus ē. Nomine enī carnis appel-
lati sunt homines. inde ē. 7 uidebit om-
nis caro salutare dī. Omnis caro dictū
ē. omnes homines. Solet in sac̄ scriptura
nomine hominis reprehensio designari.
ut ap̄t̄s. Cum enī sit int̄ uos zelus 7
tentio. nonne carnales estis. nonne ho-
mines estis. 7 alibi. Inimic⁹ homo hoc
fecit. id ē diabolus. Et in psalmo. Exur-
ge dñe non confortet ho. id ē antixp̄e

qui ab aptō appellat̄ homo peccati . . . f. p. Item duplici sensu homo hic intelligit̄. factus ē p̄mus homo adā in animā uiuentē. nouissimū adā .i. xp̄c in sp̄m uiuificantē. In illo omnes moriunt̄. iusto oīs uiuificant̄; Quando portamus imaginem terreni hominis. homines sumus. Quidō portam̄ imaginē celestis hominis. filii hominū sumus. quia xp̄c filius hominis dictus ē. P̄ adā exteriorē & uetus homo n̄r corrumpit̄. p̄ xp̄m interiorē de die in diem renouatur. Vetus homo ad peccatū & iniusticiā. nouus homo reputat̄ ad iusticiā. ¶ De homine ext̄iori & interiori. homo q̄ constat ex anima & corpore. S; ip̄a anima humana h̄t aliquis q̄d non h̄nt anime pecorū. nam & pecora animas h̄nt. & animalia uocant̄. Non enī uocant̄ animalia nisi ab anima & uidemus quia & ip̄a uiuunt. S; quid ampl̄ h̄t homo. q̄ factus ē ad imaginē d̄i. quia intelligit̄ & sapit. bonūq; a malo discernit. & inde ē interior homo. ip̄sa mens & anima rationalē. ut apostolus. in interiore homine habitare xp̄m. p̄ fidē in cordib; ūris.

Anima. in sacro eloquio & hominū. & uerborū d̄r. sicut in libro beati iob inuenit̄. Anima omnis uiuentis & sp̄c uniuerse carnis. in p̄. ē. omni.

Animā rationalē hominū usq; ad sp̄m alem intellectū subleuat. animam & irrationabiliū usq; ad corporeos sensus uiuificat. Sp̄c ū aliquando p̄ anima. aliquando p̄ effectu sp̄iali ponit̄. Pro anima q̄ sp̄c d̄r. sicut de n̄ro ip̄so capite xp̄o dictum ē. & inclinato capite tradidit sp̄m. Si enī aliud sp̄m q̄m a

nimam euangelista dixit; exiunte utiq; sp̄i anima remansit; p̄ effectu sp̄iali sp̄c d̄r. ut scribit̄. Qui facit angelos suos sp̄c. p̄ humilitate & sp̄c ponitur. ut legit̄. Beati paupes sp̄i. Superbi enim magnos sp̄c h̄re dicunt̄. p̄ sole etiam & uentis d̄r. ut salomon. In arcu uadit. s. & in psalmo. sp̄c p̄cellat̄. Caput eccle sc̄e. x. & omnis sancta eccleā membra ei corporis. Apt̄s. caput ūr̄m x̄. Item capitis nomine designat̄ n̄r animū. quia sicut caput p̄ncipale membrū regit corpus. ita actiones regit animus.

Vertex. summitas iusticie. Salomon. Coronam enī gr̄ay accipiat̄ tuus uertex. Item in malā partē. uerticē capilli p̄ ambulantiū in delictis suis. id ē summe nequitie. Capillorū nomine cogitationes expr̄munt̄ superflue. qui d̄u sup̄ cerebrū insensibilit̄ oriunt̄. curas designant̄ uite p̄sentis. Significant quoq; ornatiū iusticie. ut in euanglō. V̄r̄i autem & capilli capitis omnes numerati sunt. Colli nomine sac̄ sc̄ptura expr̄mit̄. ut in canticis. Collū tuū h̄c tur̄ lybani. ex quo pendent mille clypei omnis armatura fortū. id ē testimonia sc̄ay sc̄pturay. Alias p̄ collū designat̄ sup̄bia. ut filie syon ambulant ex tento collo.

Ceruis nomine sup̄bia ut duricia cordis expr̄mit̄. ut illud. Dura ceruice. **O**culi intellectus fidelis & simplex intelligit̄. ut in euanglō. V̄r̄i autē beati oculi qui uident. & alibi. Oculi sap̄. in ca. eius. id ē intellectus in corde prudens. & in malā partē. Si oculus tuus neq̄ fuerit. totum corpus tuū tenebrosū ē.

.i. opa tua erunt tenebrosa. 7 repba.
Aures obedientiam fidele expmunt. ut
beati qui audiunt ubi ori.

Nares. spiraculu fidi bonay q; uirtutu iob.
st hie diuinus in narib; meis. Signifi
cant etiam discrecionē ut ē illud. Nas
tus sicut turris que ē in bylano. 7 in
malam parte. 7 de naribus ei pcedunt
f. id ē malus effectus. Y calam scribe.

Fauces. iudicium intellect. in iob. 7 fau
ces mee. nonne iusticia meditant.
7 in mala parte. Rauce facte sunt
fauces mee. S bit sapientiam.

Os. sermo ipe in psalmo. Os iusti medita

Lingua. sermo ut scriptura. ut lingua mei

Dentes. in scriptura sacra aliquando sci p
dicatores. aliquando u intrin sensus
accipi solent. De sanctis eni pdicatori
bus sponse dictum ē. Dentes. t. s. g. t.
q. af. de l. q. o. ge. pa. 7 st. n ē in eis.

hi sunt qui recte picipiunt. 7 que admo
du precipiunt viuunt. Unde 7 uni
eoz ostensis in figura gentilib; dicit.

Macta & manduca. id ē uerustate eaz
contere. 7 in corpus ecclē uidelicet i
tua membra conuerte. Rursus quia
dentes interiores sensus accipi solent.

ieremias ppha testat dicens. fregit
ad numerū dentes meos. P dentes e
nim ab; frangit ut glutiat. yn nō
inmerito p dentes internos sensus ac
cipimus qui singula que cogitant.

qu manducant 7 comminuunt. atq;
aduent v pie memore trāmittunt.

Barbe nomine significat uirilis opatio

Scapule. ptecho uistorz.
vel aduitorū.

Humeri. forit vdo portanti un ppha

de domino cruce sibi portaturo. cui
potestas sup humerū eius.

Brachiu nomine sigr filius di. ut ppha.
7 brachiu dñi cui. r. e. Alias opatio
bona. ut secul aru potestas.

Ascelle que initia sunt brachioz. signifi
cant bone opationis uniu. quas non
mouisse pig sic imputat scriptura. Ab
scond. p. m. s. subas.

Manus opatio. ut potestas designat. ut
scriptura. manus. t. f. m. Psalmus.
Lauabo inter innocentes man meas.
7 ieremias. Leuemus. c. c. in ad.

Dexta significant opa bona. ut scriptura.

Nesciat sinist tua quid faciat dextera
tua. Sinist. opa non bona. Item dexta
uita eterna. sinistra aut psens signifi
cat ut illud. Leua ei sub capite meo. 7
dextera eius amplexabit me. Itē dex
ta dicimus q p magno duamus. sinist
v que p nichilo computam.

Pectus. archamū intelligentie. in ewan
glo. discipulus ille qm diligebat ihc
qui 7 recubuit in cena sup pectus ei.

Vent. p mente. ponit. un p iheremia dñ.
ventre meū. uentre meū d oleo Qd
q de spūali 7 non corporeo uentre dit
erat adiunxit. Sens cordis mei gtu
bati sunt. A domū in ewanglo. Qui
credit in me sic dñ scriptura. flumi
na de uentre ei fluent aq uiue. Qa
enī de mente fidelū scē pdicatione
defluunt. qī de uentre credentiū aq
uiue flumina decurrunt.

Visca uentris. sunt interna mentis .i.
recta intentio. scñ desiderū. pia ad
primū voluntas. hinc scriptura. P uisca
mie dñ nri. Coste st quiq; fideles

qui p̄signati sunt fluente aqua ⁊ sanguine de xp̄i crucifixi late.

Reniū nomine temporalū ⁊ terrenarū rerū dilectio exprimitur quia ⁊ ip̄a pars ē inferi or hominis. ⁊ ea regio ē ubi carnalis generationis uoluptas. p̄ quā in hanc crump nosam ⁊ fallacis leticie uitam p̄ successione plus natura humana trāffundit. Delectationes animi non bone ad renes p̄tinent. quia inferiores sunt atq; terrene. Bone v̄ non ad renes. s; ad ip̄m cor. Nil ḡ occultū in homine q̄m cor ⁊ renes. idō dicit sc̄ptura. scrutans corda ⁊ renes d̄s.

Lumbis luxuria designat. ut in euanglō. Sunt lumbi ur̄i precep; ⁊ in libro iob; Accinge sic. u. l. r. id ē ut qui pri luxuriam corruptionis ui cat postmodū luxuria electionis uincat. Ossa. firmitas anime in psalmo. Omnia ossa mea dicent d̄ne q̄s similis tui. ⁊ in malam partē in libro iob. ossa ei ut fistule eris. que significant friv dulentia ossilia ministrorū antixpi. ⁊ p̄ncipum malorū de quib; psalmista. D̄s dissipabit ossa eorū qui hominib; placent.

Cartilago que ossis sp̄m habet. s; ossis fortitudine non h̄t. significat ad p̄petūda mala quoslib; debiliores.

Adeps pinguedo ē gr̄e d̄e. ut sup̄ne saturitas sapientie in psalmo. Sicut adipe ⁊ pinguedine repleat̄ anima mea. ⁊ in malam partem significans crassitudinē malicie ut psalmista. adipe suū conclusert.

Medulle que interiores sunt ipsis ossibus ⁊ nichil interius medullis nr̄is habemus. exprimit infusione in nobis car̄ deuotionis ⁊ compunctionis. hinc psalmista. Holocausta medullata offeram tibi id ē caritātē ac benivolentiā impingratam.

Pellis demonstrat signū mortalitatis. In gen. ⁊ fecit eis d̄s. r. p.

Cutis significat eos qui solis exteriorib; intenti. interius marcescunt.

Pili sunt vite ueteris cogitationes. quas sic a mente incidimus. ut de amissione eay nullo dolore fatigemur. unde p̄ moysen p̄cipit. Leuiter radant omnes pilos carnis sue. quia is qui in obsequiis d̄is assumit debet ante d̄i oculos a cunctis cogitationibus mundus apparere. ne illicitas cogitationes mens p̄ferat. ⁊ pulcra anime sp̄m quasi pilis fructificantib; deformet.

Caro in sacra sc̄ptura. reddat. alit̄ d̄r. iuxta naturam. atq; alit̄ iuxta culpam ut corruptionē. Iuxta naturam ut sc̄ptum ē. hoc nunc os ex ossib; meis ⁊ caro de carne mea. ⁊ ibi. Vbum caro factum ē ⁊ habitabit in nob. und̄ ap̄t̄s dicit. Vos autē in carne non estis sed in sp̄. Neq; enim in carne non erant quib; epist̄as mittebat. S; quia passionēs carnalium desideriorū uicerant. id in carne non erant. ⁊ caro ū iuxta culpam. ut sc̄ptum ē. Non p̄maneb. s. m. in. h. i. q. c. s. Hinc ⁊ apostolus. Caro ⁊ sanguis. r. d. n. p. id ē corruptio et peccatum. Nam utiq; sc̄dm eiusdē ap̄t̄i fidem caro ista resurget. ⁊ ipsa merebit̄ incorruptionē dicente ip̄o. Oportet cor. h. ind. inc. ⁊ m. h. ind. imm.

Sanguis intell̄t̄ in bonam partē ut ait apostolus. ⁊ sanguis. i. x̄. eripuit nos ab omni peccato. ⁊ alibi. Sine sanguinis effusione non fit remissio. Item in sinistra partē. Sanguis solet significare peccatū. unde psalmista. Libera me d̄ sanguinib; deus. id est a peccatis.

Et ysaias. Sanguis sanguine ret. cū culpa cumulatuerit. Item phibit in lege moysi. Sanguis cum carne comedi dū dicit. Sanguinem uniuerse carnis non comedetis. quia anima omnis carnis in sanguine. & idcirco non debet anima comedere eam.

Genua. confessio humilitatis. *Carne.*
ut apłs. flecto genua mei ad patre dñi nri ihu xpi. ypsalmista. Genua mea infirmata sunt a ieiunio. Aliquando aut uirtutis. ut reliqui m. s. m. u. q. n. c. g. a. b.

Pedes cursum significat fidi. ut transitum opinionis. ut stabilitatem mentis in fide. in psalmo. Stantes erant pedes nri; & in malam parte. claudicatis utroq; pede. & ueloces p. e. a. e. s.

Calcaneus. terminū actionis designat ut psal. Ipsi c. m. o. Siue g. maligni spē seipsum quiq; homines ut illorū sequaces supbie calcaneū obseruant. cum actiois bone finem uiciare desiderant. unde & serpenti dñr. Ipa obseruabit tuū caput. & tu eius calcaneum. & in malā partem. Leuabit contra me calcaneum suū. id ē supbie recalcitracone.

Gressus pfectio opum. in psalmo. *P* fice g. m. in s. r. Vestigia. signa uirtutū. in psalmo. ut non moveant uestigia mea. & in malam parte in salomone. & in sicut uita nri. id ē impiorū tamqm̄ uestigium nauis.

Viri nomine significat. spē ut mens ut apostolus. cap. m. uir. Item uir & uxor. & ecclā ē. intellectus spūalis & hystoria scripturay. in apto. uiri diligite ur. u. s. & x. d. e.

Muliers nomen in saqo eloquio aut pro seru ponit aut p infirmitate. p sex u sicut dictum ē. Misit dñs f. s. f. g. m.

f. s. lege. P infirmitate sicut p qñdā sapientem dñr. melior ē in q. u. q. b. m.

Vir et enim fortis quilibet & discretus uocatur. mulier u mens indiscreta & infirma dñr. & sepe contingit ut & discretus quisq; labat subito in culpā atq; in discretus alit & infirmus bonam exbeat operationem. S; si qui indiscretus atq; infirmus ē non numq. de eo qd bñ egerit amplius eleuat atq; gūius cadit in culpam. discretus u quisq; etiam ex eo quod male se egisse intelligit ad distinctionis regulā artius reducit & inde altius ad iusticiam pficit. unde ad tempus a iusticia cecidisse uidebat.

Qua in re recte dñr. melior ē in. u. qm̄ b. m. quia non numqm̄ factū occasio uirtutis fit. & uirtus infirmorū occasio peccati. *u. b. m.* Virgo ecclā ut sancta anima in apostolo. Respondi enim uos uni uirō u. c. e. x. & in malam partē. descende sede in puluere. u. b. id est anima bonitate sterilis que ypochrisi ut malicia efficitur filia confusionis.

Sponsus xpc. ut psalmista. & ipse tamqm̄ sponsus p. d. t. s. & in euanglo. Qui habet sponsam sponsus ē. Sponsa ē scā ecclā ut quilibet fidelis anima. que diuini sponsionib; aspirat. ut in canticis canticorū. Veni de lybano sponsa ueni & coronaberis. *u. b. m.* Rex dominus. in apto. Rex regū & dñs dñantū.

Regina ecclā. ut in psalmo. Altum r. a. d. t. Item regina anima impans corpi. Item rex intellē in malā partē. Ut de diabolo scriptura. Ipse est rex sup om̄ filios supbie. **P**ater dñs ut in euanglo. Unus ē pater ur̄ qui in celis est.

Item de diabolo quia mendax ē. ⁊ p. e.
id ē pat̄ mendaci ⁊ omniū qui in verita
te non p̄manserunt.

Mat̄ ecclā ut iher̄m̄ celestis ut apostolus.
Illa autem. q. s. ē. m. n̄a. Item qui bñ
loquendo fideles ⁊ ḡnant ⁊ educant
matres in utroq; sexu teste ip̄o xp̄o ex
istunt. **F**ilius. dominus ut ibi. Quod
si filius. u. l. ⁊ filius d̄r̄ p̄p̄s credentiū.
Itaq; iam non ē seruus s; filius. Quod si
filius ⁊ heres p̄ d̄m̄. Dicit sanct̄ auguſti
nus. ioh. cassianus. filii d̄i ip̄i sunt fi
lij sech. filii hominū. ip̄i s̄ filij cha. In bo
nam partē. filii hominū in comune alax̄ua
sp̄ate. In mala partē. filii hominum
d̄. e. a. ⁊ s. Quorū modis filii d̄m̄.
Natura. imitatione. adoptione. doc
trina. Natā. ueluti cum d̄m̄ filii abra
he iud̄i. Imitatione. ut ip̄i abrahe
fide imitantes ex gentib; ut in ewan
ḡto. Potens ē d̄s d̄. l. i. s. f. abrahe.
ut sicut eosdem iud̄os dominus filios
ēē diaboli a quo non nati. s; quē fue
rant imitati. Et hinc apostolus. estote
imitatores d̄i. s. f. km̄. Adoptione
quoq; que humana ⁊ s̄uetudine nul
li licet nescire. ut sicut nos d̄o non na
tura s; adoptione d̄m̄s. pat̄ n. q. e. i
cet. Doctrina sicut ap̄ls filios suos
appellat eos quib; ewanḡm̄ p̄dicant.

Filia. ecclā. ut anima sc̄a. in psalmo Au
di filia ⁊ uide. ⁊ alias. Et uita. s. f.
sy. Et ysaias. filii tui d̄. u. ⁊ f. t. d. l. s.
Et in mala partē. Sup̄ filiam vagam
dispone custodia. i. anime leuitatem.

Fr̄. xp̄e ut ipse ait. Itē. n. f. m. ⁊ in
psalmo. Narrabo no. t. f. m. Quatu
or modis in diuinis sc̄pturis fr̄s d̄m̄

natura. gente. cognatione. affectu.

Natura. ut esau ⁊ iacob. andreas
⁊ pet̄. Gente. ut omnes iud̄i fr̄s
inter se vocant̄. in deuteronomio.
Si autem em̄. f. t. q̄ ē. h. ⁊ apostol̄
Optabam ego. a. e. a. x̄. p̄. m. q̄. s. g.
m. f. e. qui sunt isrl̄ite. Cognatiōe
fr̄s d̄m̄. qui sunt de una familia. i.
patria cū ex una radice multa ḡns
turba diffundit̄. ⁊ in genesi dicit a
braham ad loth. Non sit rixa inter me

⁊ te. ⁊ inter p. ⁊ t. quia ho. f. s.
et certe loth non erat fr̄ abrahe. s;
filius fr̄is eius arā. Quarto in fratres
dicunt̄ qui in duo sc̄ndunt̄. sp̄iale
⁊ commune. Sp̄iale. quo omnes
iam fr̄s vocamur. ut in psalmo. ecce
qm̄ b. ⁊ q. i. h. f. i. u. In commune
cum ⁊ omnes homines ex uno pat̄
nati pari int̄ nos germanitate con
iungim̄. sc̄ptura loquente. Dicit h̄
qui oderunt vos. fr̄s nr̄i uos estis.

Soror. ecclā. ut synagoga ut ⁊ deuo
te anime. in canticis. Veni in or
tum m. s. m. s.

Proximi vocant̄ fide p̄p̄inqui ⁊ qui
mutuam impendunt inopi.

Amici concordēs in d̄m̄. in ewan^{ḡ} uos
amici mei estis. ⁊ d̄r̄ amicos quasi
animi custos ⁊ alterius in karitatis
netib; ⁊ Senes. designat viros com
summate ut p̄fecte iusticie. ut mor
t. ē. a. s. ⁊ p. d. ⁊ in salomone. Cam
sunt. s. h. ⁊ e. s. u. in m̄. ⁊ in sinistram
partē in salomone. Cumq; iam se. ex

Iuuenes. alacres in s̄p̄uato ē. et
domino in epistola ioh. Scribo vob
iui. q. f. e. ⁊ ūbu d̄. m̄. in vobis

& u. ma. In malam partē. **Ye** t. r. c. r. u. e. id ē fatuus & uanis.

Paruulus in sacra scriptura sepe xpc̄ intelli qui humiliavit semetipm̄ usq; ad mortē. parvuli sunt & fideles xpi non timore sy p̄bie magni. s; humiles corde & actione. unde dominus ip̄e in euanglō ait. Confite or t. p. c. & t. q. a. h. a. s. 7 p. 7. r. e. par. & alibi. Nisi efficiamini s. p. n. i. r. celoy. Non p̄cipit hic ut etas parvuloy habeat s; ut innocentia conseruet. & quod paruu h p̄ annos possident. nos p̄ industriam pos sideamus. unde & apostolus. Malicia parvuli estote. s. a. p. s. jre in malā partē. Cum ctm̄ p. l. ut p. Omnis impatiens par uulus existit. ut beat̄ g. ait. parvulus ē qui terrena diligit. magnus qui celestia

Pecator ut men concupiscit. struata intelli. ut is qui delinquit in ope ut mens q̄ labit̄ in praua cogitatione.

Meretr. anima peccat̄ que relicto celesti sponso adheret diabolo iniquitatis dolo rem concipiens. In iheremia. frons m. m. f. e. t. no. e. **M**eretr. q. m. o. a. p.

O puru. apostoli. ut p̄dicatores in euanglō.

Pastor. dominus. ut ip̄e ait. Ego sū. p. bonu. Item pastor ap̄ls p̄cipiente xpc̄o. pasce o. m. frē in malā p. 7 abut ut p. p. id ē inmundis cogitōib; & actib; quasi pasceus inmundos sp̄s. **M**ercennari. seruientes dno. n̄ p̄ amore iusticie s; p̄ luc̄ 7 laude ut tempo rali retributione. **S** 7 faciam u. f. p. homi.

Piscatores. apostoli ut doctores. ut in euanglō.

Medicus xpc̄o. ut doctus in salomone. **M**ansue t̄ ur. medicus ē cordis. & ut. non egent q. s. s. m. s; q. m. h̄it.

Dives xpc̄o. ut ē illud. diues in omnes q̄ i uo. Item fideles quiq; diuites sunt in. o. b.

sa. tribuunt. In malā p. ve uobis diuitē qui h. o. u. **P**aup. xpc̄o. ut ait apostol. Xpc̄o egenus. f. ē. p. n. c. e. di. Itē paup̄ dicuntur corde humiles. ut bi. p. s. Item in malā p. paupes f. sumus n̄m̄.

Vestitus. ē h̄is baptismi ut iusticie indu mentum. Apostolus. Omnes qui in xpc̄o bap. e. x. i. **N**udus ē. qui bonis opib; non ē p̄ditus. unde in apok̄ iohannes ap̄ls. Nescis. q. t. es. m. 7 c. 7 n. 7 p. 7 i bonam partē. & reicta syn. n. p. ab eis. id ē nudus terrena facultate. 7 beat̄ g. nudi cum nudo luctari debem̄. i. exerti lacertis reb; terrenis cū diabolo pugna t̄uri qui nil possid̄ in h̄ mundo.

Vivi. iusti. in psalmo. Placebo dno i r. v. & iterū. **L**audam. m. m. q̄ v.

Mortui. peccatores. ut in fideles. in ev̄. Sine m. s. m. s. & in bonā p. mortui enī e. 7 u. u. ab. ē. c. x. 7 alibi. Beati mortui qui in domino moriunt̄.

Cadau. acadendo dr. & xpc̄o in mortē cor poris sua sponte cecidit. s; resurgendo 7 ad celos ascendendo sedē a dextris di. uin̄ scriptura de fidelib; eius. Scumq; fu erit c. i. o. 7 a. Itē in malamp. Posuer̄ c. s. t. e. u. e. & illud. videbunt. c. u. q̄. in c̄d. f. p̄iecta. **S**epulchrū. corpus pec catous. mortuū uicis. animam intrin secus retinens. in euū. **V**e. u. p. q̄. s. e. s. d. q. f. p. h. s. i. a. p. s. o. m. 7 o. s. **L**cont dicit p̄pha de sepulcro dno. **V**erit s. e. g. qd̄ ab anglis 7 hominib; pene p̄ totū mundum uenerat̄ cuius uirtus mirē p̄ deit̄ fide obsequentib;

Stola indumentū baptismi ut fidi in e uanglō. Cito p. s. p. hinc beat̄ g. in stola c̄m̄droa anglis resurgente domino

apparuit quia festiuitatis nr̄e gaudia mun-
trant. Albe uestes semp̄ leticiam signi-
ficant. ⁊ nigre mesticiam. in euanglō
⁊ uidit rex hominē non uestitū ueste imp-
trali. Cilicium. penitentie indumentū
in euanglō. Olim in cinere ⁊ cilicio pe-
egissent. Cingulū. spūalis restrictionis
opatio. Zona. cordis mundiciā. ut me-
moriam castitatis. designat custodiam.
hunc apostolus. Non sum dignū solue-
corrigiam. Corrigia calciamenti ut ait
beatus ḡ. ē ligatura mysterij. Johanne
itaq; soluere corrigiam calciamenti dñi
non ual. qui in carnationis mysterium
nec ip̄e inuestigare sufficit. qui hanc p̄
pphie mysterium agnouit. Calciamen-
ta ex mortuis animalib; fuit. In carne
⁊ dominus ueniens quasi calciaat appa-
ruit. qui in diuinitate sua morticina
nr̄e corruptionis assumpsit. un̄ ppha.
In ydumeā extendā c. m. Phydumem
gentilitas. p̄ calciamentū ⁊ assumpta
mortalitas designat. In ydumeā ḡ dñs
c. s. se extendē asserit. quia dñi p̄ carnē
gentib; innotuit. q̄si calciaata
ad nos d. n. Alias imminuta p̄dica-
toꝝ designat. ut illud. Calciamti pedes
in p̄paratione euanglū p̄.

Panis. xp̄e qui dicit. Ego sum panis
uiuus. ⁊ alibi. Oritamur. l. in p̄. et
id ē cruce in corpe eius. Item panis diler-
tionē siḡ. quia sicut ille p̄ncipalis est
cib; . ita ut sine ip̄o mensa inops eē ui-
deatur. ita hec p̄ncipalis ē uirtus. ut
ut sine illa reliqua omnis uirt⁹ exte-
ridua. Item sicut panis aliquando bonā
designat doctrinam. ita ⁊ sepe malam
ut ibi. panis abscond. s.

Vinū. sanguis. ⁊. ut scriptura. Uibant ⁊
languine uue. Item doctrina sapientie
ut salomon. Bibite uinū quod miscui
uobis. Item uinū. designat ueritatem
rectitudinis ut ibi. Infundens uinū et
oleum. ut p̄ uinū mordeant̄ uulnera.
p̄ oleum foreant̄.

Oleum. sp̄e sanct⁹ ut m̄ia. ut oleo sc̄o meo
Vnde ⁊ p̄ moysen d̄r. Surrexerunt mel
de p. ⁊ o. v. f. p. Quia enim iuxta pauli
uocem petra erat xp̄e. mel de petra surre-
xerunt. qui eiusdē redemptoris nr̄i facti
⁊ miracula uiderunt. ⁊ oleū de firma
pet̄ surrexerunt. qui effusione sancti sp̄e
post resurrectionem ungi meruerunt.
Quasi ḡ infirma pet̄ mel dedit. quan-
do adhuc mortalis dominus miraculoꝝ
suoz dulcedinē discipulis ostendit.
S; firma petra oleum fudit. quia post
resurrectionē suam factus iam inuisi-
bilis. p̄ insufflationē sp̄e donū sancte
unctionis emanauit. De hoc ⁊ oleo
p̄ ppham d̄r. Conputrescet. i. a. f. o.
Sub iugo ḡ tenebam̄ demoniace dñi
tionis. s; uncti sumus oleo sp̄e sancti.
⁊ quia nos gr̄a libertatis unxit. dñatio
nis demoniace iugū p̄truit paulo
teste qui ait. Vbi sp̄e domini. i. libertā.
Item oleo exprimit̄ adulationis neuis.
unde psalmista. Oleum autē pecca-
n. i. c. m. Piscis nomine. fides non fic-
ta exprimit̄. que gr̄a baptismatis fideles
consecrat. ⁊ sicut piscis ebriis fluctib;
truditur nec p̄mit̄. ita fides firma
quantilib; aduersant̄ mundi p̄ssuris
impugnet̄. in conuulsa p̄sistit.

Oui nomine spei nr̄e certitudo monstrat

quia in ovo factus non dicitur nasci spiritus.
 et fideles quique nec dum in presenti supernae
 patrie glorie quam credunt intuentur.
 sed futuram sperando prestolantur. Item pro
 va tenebra adhuc plures fidelium intellere.
 que dum fovenda est ut ad unum volatilis pro
 veniat. id est assiduam doctorum voce fovendi
 sunt. quousque valeant per intelligentiam
 vivere. et per contemplationem volare. Item
 propheta de pravus et male doctus. Qui come
 derit de ovis eorum in. et quod gressus est. erumpit
 in regem. Porcine cogitationes immundas
 et peccata luxurie portendunt. in psalmo
 secundum translationem antiquam. Saturati sunt
 porcina que modo dominus ita. Saturati sunt
 filii. id est malorum operum fructibus sunt
 repleti. et peccata sue infidelitatis reli
 querunt et posteris.

Azima sinceritatem cordis et actuum signifi
 cant dum sine fermento fiunt. unde ait
 apostolus. non in fer. m. et n. s. i. a. s. et v.

Manna designat celestia dogmata. quod
 dominus iudaico populo pluit.

Simulago. puritas mentis et fortitudo
 karitatis. Item per simula zeli boni in
 telligimus feruorem ut moyses. Of
 fert eam calidam in odore suavitatis domino.

Subcinericius panis humilitatis oblatio.
 In genuis. conspice tres mensuras simi
 laginis et fac subcinericios. et in ma
 lam partem. factus est subcinericius effra
 im. qui non r. id est qui a malicia non
 mutat. Salis nomine intelligimus
 condimentum salutis sapientie. in evangelio. x.
 habere sal in vobis.

Lac mentis sinceritas. ut petrus apostolus
 Rationabiles sine dolo. lac con. Item
 derudibus in ecclesia paulus apostolus.

Lac vobis pro d. n. esca. Item in malo.
 Coagulatam est sicut lac c. e.

Mellus nomine dulcedo preceptorum dei. in
 psalmo. Quoniam dulcia facti. m. e. r. d. s. m.
 fauus mellis christus exiit nobis in resur
 rectione. qui in fauo mellis utriusque na
 turam exprimere voluit per sue. fauus quippe
 mel in cera est. Mel vero in cera est. diuinitas
 in humanitate. Item in sinistra parte.
 Mel inuenisti. co. q. s. ne. f. si. e. i. hoc
 est altiora te. ne quesieris.

Aceri nomine asperitas corrupte mentis.
 unde in psalmo. in siti mea potaverunt
 me aceto. Item acetum corruptionem sig
 nificat doctorum. unde sal. Acetum inuit
 et q. c. e. p. Acetum quippe si mutat in
 nitium prius feruescit et ebullit. et postea
 mens quando per increpationem corrumpit.
 ac per predicationis dulcedinem ad bona
 suadetur. de corruptione fit deterior.
 et inde in murmurationis iniquitate
 succenditur. unde debuit ab iniquitate

Fel. amaritudo malicie. Item conpesci.
 unde de iudeis in domini passione.
 Dederunt in escam m. f.

Pur. inquinamentum et nigredo delictorum
 in salomone. Qui tetigit pur. in. ab.

Siccia. confectio quedam malicie in evangelio.
 Vinum et siccia non bibi.

Calix. domini passio. ut ipse ait. Pater
 trister calicem hunc a me. et in psalmo.
 Calicem s. a. In altam partem. calix av
 reus babilon. Merum. sinceritas iu
 dicii. aut veritatis. ut calous fidi in
 psalmo. Vini meri plenus mixto.

Fer designat illos qui seque in peccatis
 quiescunt. unde propheta requieuit in fe
 cibus suis. **C**ib; voluntas ut sermo domini

ipso testante qui ait. Meus cibus est
ut faciat voluntatem patris. In rebus
nimis obscurioribus; que intelligi nequeunt
nisi exponantur scriptura sacra cibus est.
quia quicquid exponitur ut intelligatur. quasi
mandatur ut gloriatur.

Potus. in rebus; aptioribus; nobis est scriptura
sacra. quia potum non mandando glori-
timus. Aptiora quam mandata bibimus.
quia et non exposita intelligere uale-
mus. hinc psalmista. Torrente uo-
p. e. Item in compungendo. et potum
meum cum fletu meo miscebam.

Promptuaria sunt cordis receptacula
ut presentis vite transitoria subsidia que
in commune iustis et iniustis largi-
tur deus. sicut iusti per hec bona temporalia in-
transiunt ut non amittant eterna. ut ait
canticum canticorum scriptura. Leua eius
sub capite meo. et dextera illius amplexabitur
meum. id est sic nos in hac vita que intel-
ligitur per similitudinem sustentat. ut ad eternam
quam intel-^{uita} eternam perducatur.

Pera. uictus. ut onera. sollicitudo ut impe-
dimenta seculi. In euangelio. Non per-
tinuit. Sacculus thesaurizatio in deo.
In euangelio. Facite uobis. sicut quod non uult. et in ma-
lam partem. Sacculum commune possideamus.
id est avaritiam.

Pecunia. uerba diuina ut sapientia. unde
salomon. Sapientia occulta et t. i. q. u. i.

Uellus. christus per impluuium legis uelut in uellus
in populum iudeorum descendens. et per euange-
licam predicationem super terram. hoc est ecclesiam.

Linum. spiritualis fortitudo. candor huius ut sub-
tilitas scripturarum in exodo. Porro filius aa-
ron. t. l. p. Item in malo. Non indues
uestem ex lino lanaque contextam. ^{ut in} ^{nam} ^{scilicet}

simplicitas. per linum autem occulta malicia
luteum ut lintheamen ^S designatur.
laborum ligamenta significat. id est sudarium.

Vires. uasa humani corporis. in euangelio
vinum nouum id est doctrina ut donum spiritus
sancti in uires novos mitti debet. ut sint fides
et opere robusti predicatorum. Laguna debile
corporis nostri habitaculum demonstrat.

Amphora que patenti ore format avaricia
significat. que os cordis in ambitu aptum
tenet. que ut ait propheta. massa plumbi hoc
est impietate aggravata tamen duabus alis
suis id est superbia et uana gloria inter celum et
terram. a duabus mulieribus eleuatur quia auari
quique per hec duo uicia et proximos iuxta se
despiciunt. et superiora que ultra ipsos sunt
nullatenus apprehendunt. et ponderati non
penetrant celum. **F**arina in bonam par-
tem accipitur. ut dominus ait. Simile est reg-
num celorum fermento quod acceptum muli-
er abscondit in farinae tanta sata donec fer-
mentaret totum. Mulier sancta ecclesia est que
fermentum. id est uim supernae dilectionis fidei
et doctrinae et secuta est domino largiente.

Abscondit hec in farina. s. t. d. f. t. cum alio
et europe et affricae partibus. uerbum uere mi-
nistrauit. donec omnes terrarum terrarum reg-
ni celestis amore flagrarent. Item in malam
partem. minutissimas uanasque cogitatio-
nes designat. hinc propheta. Tolle molam
mole firmam. **M**ola uite conuersatio
ut una queque mundi huius actio. **L**apide
mole. duo testamenta designant. id est legem
moysi et euangelium dominum que sibi utraq;
ueniunt ut ait saluator. Non ueni le-
sare. s. s. a. Opus horum lapidum labore signat
differentiam ueteris instrumenti

in farina spirituali per intellectum euangelii

sancti conuertat; Nolentis officio. pinguil
cuna & opatio designat p̄dicamentum.

Ignis nomine significat sp̄s sc̄s. attestante
ap̄to paulo. D̄s nr̄. i. g. ē. & iō ignis
d̄r v̄s. quia p̄ hunc peccatorū rubigo &
finit. de quo igne dicit dominus.

Ignē. u. m. int. i. afflatu sp̄s sc̄i corda
carnalū inflammare. ut prius in suis
voluptatib; frigida. relinquunt p̄sentī
sc̄i concupiscencias & incendat̄ amoris &
flagitia. Itē igne signatur uirtus kari
tatis ut ibi. Curruis d̄i flamma ignis. ro
te eius ignis accensus. Item ignis tribula
tio. ut igne nos eraminasti. s. e. a. Et
iterum. Transiimus p̄ ignē & aq̄m. Itē
ignis ira. ut consumā eos in igne. zelim.
ait dominus. Ignis voluptas. ut salomō.

Omnes adulterantes sicut clyb. i. e. cor.

Ignis & mentis malicia designat cum
d̄r. Tunc ignis adūsarios consumet.
quia cor pessimum ex sua malicia tabes
cet. Carbones sancti singularit̄ bene
conuersantes. Item carbores ut prunē
ardentes. demonstrant iracundie d̄o
ta ut facta. Carbo enim d̄r ignis extinc
tus. unde psalmista. Carbores succen
si. s. a. e. id ē ab igne karitatis d̄o. ut
qui ab igne boni desidū. ac luce iusti
cie frigidi tenebrosiq; remanserant.
rursus accensi & illuminati reuixerit.

Fumus qui excurrere solet lacrimas. desig
nat lacrimosam deprecationē penitentū.
Itē iactantiam. supbiā uanāq; glām
que omnia uelut fumus evanescent.

Cims. humane fragilitatis inuitas.

Unde salomon. Quid supbit̄ tra & c.

Lampades. claritas miraculoy ut v̄ba
p̄dicatorū que stulti respiciunt. un̄ in li

bro iob d̄r. Lampas contempta ap̄d
cogitationem stulti. Item lampades sunt
bona opa iustoy. p̄ quib; in fine recipi
unt retributionē iustit̄es cum sponso ad
regnū cum accensis lampadib; fulge
tes scilicet bonis opibus;

Lucerna ē lumen ap̄tatum in testa & sig
nat diuinitatē & in carne apparentem.
signis & miraculis ubiq; resplendentem.
Item lucerna bona opa ut ait dominus.
Sunt limbi un̄ p̄cin. 7 l. a. i. m. v.

Candelabro. redemptor nr̄ designat; &
innatura humanitatis infulsit lumine
diuinitatis. ut mundi candelabrū fieret.
quatinus in ei lumine omnis peccator
in quib; iacet & tenebris videret. Item
candelabrū ecclā intell̄t. cui lucerna
supponit. quia nr̄s in frontib; fidem
sue incarnationis infixit. ut qui ecclā
fidelit̄ in ḡdi uoluerit. lumen verita
tis palam queant intueri.

Item candelabra sunt sancti & iusti doc
tores unde d̄r. Isti sunt due oliue & d. c.

Tenebre sunt p̄ue delectationes ut prave
doctrine. ut psalmista. Nescierunt. n.
i. i. t. am. Item tenebre sunt occulta
iudicia d̄i ut dauid. posuit t. l. s. Itē
tenebray nomine adūsitas ut castiga
tio ut ysaias ait. Ego domū formam
lucē. & c. t. quia p̄ flagella ext̄i doloris
tenebre creant. intus p̄ eruditionem
lux mentis accenditur.

Cophini. apti. in euanglō. Et imple
uerunt. xii. c. f. p̄ quem numerum
quod denariū intell̄t chor̄ omnū i
rectā doctorū. qui obscura sc̄pturay
suo parit̄ & auditorū usui explanata &
seruant. & apte distribuunt;

Item in alia significatione. Manus ei
in cophino seruerunt. id est in seruitute
ut in tribulatione.

Modu nomine. iustitiam iudicium ut menti
liberatio. in dei et proximi equa dilectione.
unde moyses. Iustus sit et modus. equus
que; sextarii. i. que uultis ut faciant uobis
homines hec et nos facite illi.

Cathedra doctrina. ut psalmus. In cathedra
seniorum laudant eum. Item in malam
par. In cathedra patris non sedit. i. doctri-
nam pessimam et hereticam non docuit.

Scabellum intelligitur humanitas christi. unde psalmus.
adorate scabellum patris eius. Alii scabellum
dei ecclesiam intelligunt. cui promisit dominus
per prophetam dicens. Venient ad te curvi
filii eorum qui hereditatem uiam tenent. et
adorabunt vestigia pedum tuorum. omnes
qui detrahunt tibi. Et reuera quando
videmus fideles christi etiam ipsas potestates
sublimes eade et persequatias uicere ante
sepulcra apostolorum et martyrum. et auxiliu
intercessionis eorum postulare quodammodo
post dominum adorant et venerant ecclesiam eius.

Mensa altare domini ut refectio spiritualis
ut psalmista. Parasti in quo mensam.

Claus adaptio spiritus. In lucam. ue uobis
legis precepta qui tenens clauem scie et non
intromittit. et eos qui intromittunt. Item cla-
uis iusticie. misericordie. pietatisque; uirtutes. et
dabo claves regni celorum.

Claui significant timorem dei. unde psalmus.
Confige timorem tuum. Item
clauis sententie fortes doctorum. ut salomone.
Uerba sapientie quasi stimuli. et quod est. m.
a. d. Sere ut uectes. repagula sunt
aduersus contrarios diuinorum preceptorum. et
clausum iam regni celestis aditum. ut psalmus.

† ex manibus et ferro tenet ex humanitate scilicet. in eis ex di-
nitate. Que securis ad radicem arborum

Confortauit spiritus patris. id est iherosolimita celestis.
benedixit filius tuus inter. Securis re-
demptor noster est. que uelud posita est. quia
et si patientiam expectat. uidet quod est

Ascia. ut dolabrū. prauorum factura.
est persecutio. in psalmo. In securi et a. d. e.
Sipennis geminata afflictio.

Framea. iusti anima. Abundant gemini iusti
et effundit framea. Alii. framea mortem
designat. Unde psalmus. Siue a framea deus ani-
mam meam. Gladius est uerbum dei. unde
apostolus. et gladius spiritus quod est uerbum dei.
Gladius bis acutus ueteris et noui testamen-
ti. utrumque acuto munimine preueniens
et narratione preteritorum. et promissione futurorum.
Alii dicitur gladius malignus. unde psalmus.
filii hominum d. e. a. et s. et l. e. g. a. Gladius
hic intelligitur lingua falsi testis.

Sagitte sunt precepta diuina. Alii sagitte
sancti apostoli. ut ceteri predicatorum. in manu
hoc est in potestate dei consistentes.

Clypeus. ut scutum. sunt munitiones pre-
ceptorum dei. et exempla precedentium patrum.
Unde in canticis canticorum sponsi uoce
ad sponsam dicitur. Sicut turris dauid. et c.
quod est. et cum p. m. c. p. ex. o. a. f. omni.

Propugnacula idem sunt quod clypei.
quia utraq; pugnantem munit. si
inter utraq; distat. clypeum pro uero
munimine ubicumque; volumus mo-
uemus. pro propugnaculo autem defendi pos-
sumus sed hoc mouere non possumus.
Clypeus in manu propugnaculum tenet.
Quid ergo inter bonorum operum audimus.
Que miracula nostra sunt propugnacula.
quia et inueniri pro illa possumus. et tamen
hec in manu nostri arbitri non tenemus.
nam talia facere non ualemus.

propugnacula et clypeos dicitur. non quod in hac eloquio patrum
precedentium et miracula leguntur. et uirtutes

Cuypeus g in manu e & defendit. quia ut
patientie ac mie pcedente nos gra i po
testate e. arbitri. & a piculo protegit ad
tutis e sancti scriptura **S** uerfitatis.
que cum p pugnaculis suis edificata. in
qua mille clipei dependent. quia in scriptu
ra facta i sub miraculis patriu a iaculo ad
ustrans abscondimur. i conuersionis sce
minimina e in manu tenemus.

Nauis. ecclia sancta designat. ut lignum sce
crucis. ut in euanglo. Nauicula aut
in medio mari iactabat fluctib; i sca
ecclia in mari huius scilicet p multas aduer
sitates i picula fluctuat. Solet etiam a
nima cuiusq; dici nauicula. ut naute
io e cogitationes hominem gubernan
tes aduertant.

Anchore nomine pondus signat timori
di in corde. quod plerumq; fluctu temp
tationu concutit. s; p discipline vin
cula retinet. Neq; hoc tempestas inqui
etantiu cogitationu ad naufragium
ptrahit. ^{quia} illud induum amoris litore
pfecta caritas astringit. Trabes e odiu
ut quodlibet grauius peccatu. plura te
pore in mal concretum. In euanglo.
ypocrita. ecce p. r. d. oculo tuo.

Festuca. peccatum leui. ut ait dominus.
i tunc indebis ut educas f. s. o. f. r.

Ariste. sunt summiuantes spicay. i aristie
in spica conuincte pdeunt. s; crescendo
paulisp a se. ut sicut i rigide disungun
t. Sic nimiru ut ait bs gg. ad huius
mundi glam ^{prauu dicitur} Nature enim sue co
mumone conuincti sunt. s; cont se vi
cissim crescendo diuidunt. Alius eni
altum despiciat. i alt in alteru inuidie
facib; ignescat. Qui g ex timore menti

a karitatis unitate se sepant. quasi
aristay more contra se rigidi stant. q
dum contra se supbiunt. s; bonoy vi
tam unanimu affligunt. adusum se
qui deduisti sunt. s; tam concordit g
na deorsum pmunt. Nunc g aristie
ad alta psiliunt. gna latent. i reprobay
potentia eminet. i electoy gla non ap
paret. Illi se bonoy facibus ostendunt. isti
in humilitate deprimunt. s; tre temp
advenit. ut e aristay rigilitatem fran
gat & solida grana non conterat. Tunc q
pe supbia in quoy comminuet. tunc elec
toy in ta quanta integritate fulgeat decla
rabit.

Laqueus. dolus. in psalmo. **S** rabit.
laqueum parauerunt pedib; meis. i

Funes. fors. & hereditas. in psalmo. **F**une
c. m. i. p. Item funis peccata uite designat.
ut illud. qui trahitis peccata uelud fune
ut restam longam. i funes p. c. sunt me.

Rotay nomine designant testamenta ut q;
uetus scilicet ac nouu. ut ezechiel. i as
pectus ammahu i o. u. si. s. r. in m. r.
Item rota gisano humana in psalmo.
Vox conitru tui in rota. i. volubilis vt
instabilis in malicia sua.

Ariaru designat iuge studium legendi.
uel bene viuendi. siue pfectum ad fruc
tum boni opis. **A**rcus nomine exprimit
sacra scriptura. qui emittit ^{figuratas} sanctos apto
& successores eoy. ardentes desiderio
regni celoy. Alias eo ordine significan
tur infidie ut uia ignis eterni.

Arcus celi ex imagine solis in nubibus
tatescentibus format. quadricolorq;
efficit. i ex omnib; elementis in se ia
pit s pecies. De celo thit igneu colore.
de aquis purpureu. de aere album.

de terra colligit mignū. Hic autē arcū
p eo quod a sole resplendat in nubibus.
x glām indicat in pph̄is ac doctorib; re-
fulgentem. Quod autem bis geminis colo-
rib; efficit. & maxime paquosum & ig-
neum duo iudicia expriment. unum p
quod dudū homines in diluuiū pierit.
altro quod igne iudicabitur seculum. & cre-
mabit peccatores in eternum.

Spongia caua. infidelitas ē iudoy. in
euuangelio. Illi autem spongiā. p. a. y.
c. o. o. eius. f. Scale sanctorū p̄fectus in
telit. que duob; lignis constans diuer-
sis gradibus uirtutum insignit. sup
quas d̄s inuitat & quas ei renuntiando
sancti angli ascendentes & descendentes
demonstrant. **S**cope designant emun-
dationē ut euacuationem uirtutis
ut bone actionis ut psalmista. Destru-
isti eū ab emunda. & s. e. i. t. c. Item cy-
ram sup̄stitionis p̄ uanā glām; in
euuangelio. Et ueniens inuenit. s. m. idē
omni bonitate uacantem. & ornatam.

S id ē p̄ uito sibi amore b̄n placemē in
ruppe. coadunatio **S** uanitate.
malignantū p̄ uicia & peccata. de qui-
bus ait p̄pha. Scruppe collecte. synagoga

Margarite. uerba **S** peccantium.
sacre s̄pture ut premia uite eterne.
in euuangelio. inuenta una p̄ciosa mar-
garita d. o. s. **A**nulus. signaculū fidi.
quo cuncta d̄i p̄missa in cordib; fidelū
confirmant. anulo enim solet res secre-
ta signari. anulo etiam sponsa nuptia-
li federe pignerat. quo intellit. pignus x̄
nuptiarū & ecclē. Qui anulus in manu
ponit. ut opa bona fidem astruant. &
p̄ fidem ipsi opa confirmant;

Baculus. ut uirga. ut crux x̄. ut disci-
plina scē ecclē. ut psalmus. Virga r. &
ba. r. i. m. c. s. Item baculus sustentacy-
lum ē. ut in libro tobie. Baculum se. n̄e.

Clamus. ornatus. in salomone. Clamidem
fecit uro suo. i. uestimentū q̄o de duob;
colorib; id ē duob; testamentis conficit.

Balteus. ē cingulū regum ut p̄ncipum sig-
nificat castitatis meritū.

Armilla que ambigendo constringit. desig-
nat circumplectentē nos d̄i m̄iam.

Auri nomine signat x̄ diuinitas dum in
canticis de sponso d̄r. Caput ei aurum
optimum. Quia enim caput x̄ deus.
nilū in metallis auro fulgenti. sponsici-
pur aurū d̄r. & eius humanitas ex diu-
nitatis s̄ue nobis claritate p̄ncipat.

Rursum auri nomine splendor sup̄ne
ciuitatis iherlm̄ accipit. sicut hanc ioh̄s
uidisse testat. ipsa ū ciuitas aurū mun-
dum. Hoc nomine caritas ē ut sapien-
tia designat ut salomon. Thesaurus d. r.
in o. s. Item iohannes apostolus. Duo m-
gli. p. c. p. 2. a. sapientie designans ac
bone memore detentionē. Rursum
auri nomine splendor sanctitatis acci-
pit. qm̄ subito commutatā iheremias
deplorat dicens. Quomodo ob. ē. a. m.
ē. c. o. Auri quoq; nomine exprimit uirtū
tempalis gl̄e. uirtū testimonū p̄phe.
Calix aureus babilon. quia mundi gl̄a q̄
significat p̄ babilonem d̄i insipientib;
aspicit pulcra. eoz stultas mentes in sua
concupiscencia debriat.

Argentum significat diuini eloquiū casti-
tatem. ut in psalmo. Eloquia d̄ni e. c. a.
i. ex. Significat etiā corpus domini
mundissimum. Itē in mala partē;

Aurum & argentū eorum eruginabit
id est thesaurizatio diuitū & superborū sapi-
entia pibit. **S**covia est spuma ut rubigo
quam in fornace deponit argentum.
Tales apparebunt peccatores cum eos ge-
heme cernimus accepit.

Electrum quod ex commixtione auri arge-
tiq; conficitur. unde argentū ad caritatē
crestat. aurum uero a suo fulgore palleat.
significat diuinitatē & humanitatem
in unigenito dei filio unitam in quo
in maiestatis gloria exereuit. diuinitas uero
a sui fulgoris potentia humanis se ocu-
lis tempauit. **P**er quod humana clarior
facta est quasi per aurum creuit argentū.
Et quia diuinitas a suo fulgore nostris est
aspectibus temperata. quasi aurum nobis
palluit per argentum. Illa enim natura
immutabilis. que in se manens inuouit
omnia. si ita ut est. nobis apparere uoluisset.
fulgore suo nos incendere. potius quam
renouaret. Sed claritatem sue magni-
tudinis tempauit nostris oculis deus. ut
dum nobis eius claritas tempuit. etiam
nostrā infirmitas per eius similitudinē in
eius luce claresceret & per acceptam gloriam
ut ita dicā sue habitudinis colorē muta-
ret. **E**lectrum uero in igne deus homo factus.

Es sonorum uoces ut tinnitū sunt predicato-
rum. & quia difficilius rubigine consumitur.
per hoc sententia significat eterna.
item ut forte ut firmam operationē ut
in psalmo. Posuisti ut a. e. b. mea.

Ferum tribulationē dure necessitatis in-
telligit. unde psalmus de ioseph. ferrū.
per animā eius. **P**lūbum. pondera peccatorū
designat. uero psalmista. Iniquitas uero per s.

Fictile uas fragilitatē humani corporis
designat. in quo tamen habitat rationalis
animus. Hinc apostolus. Habent
thesauri. i. in. u. f.

Olla succensa est cor humanū secularium
curarū ardoribus; desideriorū q; feruens.
que a facie aquilę succendit. i. diaboli
suggestionibus; inflammat. **S**artago fer-
rea in qua cibus frigitur. spiritalis zeli frictū
designat. Omnis quippe spiritalis zelus
doctoris animam frigit. & ualde cruci-
atur. dum infirmos quosq; eterna de-
serere & rebus temporalibus; delectari con-
spicit. Quam bene puulus apłs sartagi-
nem sumpserat. cū zelo animarū crucia-
tus dicebat. Quis infir. & e. n. i. Quis
scandalizat & e. n. u. Ip̄m suum cor
quod animarū zelo succendat. quod aliud
quā sartagine fecerat. in quo amore
uirtutum contra uicia ardebat. Inq̄
etiam sartagine scđm legem simili que
est in sacrificio offerenda oleo frigitur. &
munda mens iusti per zeli scđi ardorem
cremat. & necesse est ut distinctio zeli ex
karitatis & mię uirtute ardeat. & cla-
rescat. Amat enim eundē ip̄m quem
insequi uidet. **D**e his que dñr per
infirmū. **E**dificare est bona opa
facere ut bene dicit. in apostolo.

Siquis edificat sup̄ fundamentū. h. a.
ar. l. p. u. opa diuersarū uirtutū.

Destruere. est mala opa exercere. ut p̄uā
doctrinam dissere. in salomone. Vñ
edificans. & alit̄ destruens

Bona. bene intelligit est. dum quod recte
quis intelligit. facit. Alioquin talis est
sine ope intelligentia. qualis sine ti-
more sapientia. Et scriptum est. In

tū sapientie timor domini. Mala enim
nra solū nra sunt. Bona aut nra om-
nipotentis dī sunt 7 nra. quia ipse aspiran-
do p̄uenit ut velimus. qui adiuuando
subsequit̄ ne inani uelimus. s; possim
implere que volumus. Vñ ē enim qui o.
in n. 7 u. 7 p. p̄ bona voluntate. Si q̄
bona nra sic omnipotentis dī dona sūt.
ut in eis aliquid nrm non sit. cur nos
quasi p̄meritis eternam retributionem
querimus. Si autem nra sunt. ut dona
dī non sunt. cur ex eis omnipotentē dō
gratias agimus.

Stare. ē fide consistere. ut adiuuare. in
ap̄to. stare in fide. Ambulare ē ad dō
tendere. in psalmo. Et ambulabā in la.

Sedē ē in dō quiescere ut iudicare. ut in
euanglō. Vos autem sedere in ciuitate.

Iacere ē in eis aut temptationib; succum-
be. in euanglō. inuenit eū iacentem
in lecto. hoc est in peccato.

Esurare ac sitire ē bona desiderare. ut
illud. Beati qui c. 7 s. i. Comede est.
uoluntatem dī facere. ut ūb; 7 p̄cepta
eius assidua lectione p̄cipere. & p̄cepta
conseruare continua dilectione. Sed
multi legunt 7 ab ip̄u lectione ieiuni sūt.
quia si mente intellectū sacri ūbi p̄cipi-
unt. obliuiscendo 7 non seruando que
legunt ut audiunt. hec in cordis insce-
ribus non reponit. Isti tales comedunt
nec unq̄ satiant. 7 aliud mandunt.
7 aliud esurunt. Bibere ē sacram sēp-
tū in aliquib; facile intelligit. ut a-
ut apostolus. Iniqui p. in x. i. u. p. n.
ē. Bibit q̄ 7 non inebriat salubrit. quis
quis ad uocē sacre sēpturē 7 p̄dicatio-
nis autē inclinat. s; mentē non mutat.

Solet enim p̄ ebrietatē bibentium sensus
mutari. Quia ad cognoscendū dī ūb;
deuotus ē. s; ea que sunt huius sc̄i ad-
pisci desiderat. bibit & debriat non est.
quia si debriatus ē. mentē utiq; mu-
taret. ut iam terrena non quereret.
7 t̄nsitoria que amauerat non amaret.
Nam de electis legit. Inebriabunt ab
ubertate domus t. quia tanto omni-
potentis dī amore repleti sunt. ut muta-
ta mente. sibi met ipsis extranei esse
vident. implentes quod sēptum est.
Qui uult uenire p̄me. ab semetip̄m.

Vigilare ē ad aspectum ueri luminis
mentis oculos ap̄tos tenere. 7 quod ē
dit op̄undo seruare. 7 a se corp̄is tene-
bras repellere. Hinc apostolus. Cuius. i. 7
n. p. & alibi. vigilate. st. i. f. m. a. 79.

Dormire ē peccatorū torpore. in ap̄to.
Surg. q̄ dor. & ex. amor. Erubescere bonū
firmitatis ē extreme. malum ū erubescere.
magne ē sapientie. vnde sēptū ē.
Est confusio adducens p. 7 ē. 9. ad g.

Ascensus p̄fectus in dō. ut in psalmo.
Ascensus. in c. s. d. Descensus. defectus
a dō. in euanglō. homo quidam
d. ab iherlm in iericho.

Via. xp̄e. in euanglō. Ego sum uia. 7
alut. uia nomine intelligunt̄ actio-
nes unius cuiusq; ut psalmista. uia
meas enunciaui 7 ex. me. 7 in salomo-
ne. Comedit fructū uia suay.

Uia spaciola. uiciorū illecebris dilatata. in
euanglō. Lata 7 spaciola ē uia que
ducat ad v. Arta uia. id ē districta ut i-
t̄bulatomb; pressa. que ducit ad uitā

Directa p̄ceptis dī ordinata. in ysua.
Rectas facite semitas eius;

Praua a di preceptis deum. ut ysaas. Et erunt praua in directa. 7. a. in uias plana. a. obedientia preceptorum exequata.

Adentis. eternus. ut lens. uel pspus. A sinis tris estibus ut aduersis. Fovea. dolus ut lapsus in mortem. in psalmo. foderit an faciem meam f. fons. xpc. ut in psalmo. Sicut anima mea ad dm fontem uiuui. 7. alibi. plr fontes intelligunt pūsoz dogmatū doctores. 7. iniqua agentes. ut a

ut petrus apostolus in ii. epla. Hi sunt fontes sine aqua & nebulae turbidibus eragitate. Torrentis nomine qui ē magno impetu fluens decurrit. & cito desinit. intelligit temptationum vis. qui mentem impellens dehit. unde psalmista.

Torrente p̄siuit anima n̄a. Et alibi. frigiditatem peccatorum torrentis signat. de qua libeati idē psalmista desiderat dicens. Querre. d. e. n. t. in austro. quia peccata n̄a uelud glacies ligauerunt nos. s; flante aust. id est gr̄a sp̄s sancti. uelud aqua a frigore malicie ad patriam recurrentes reuertimur.

Profunditas. puteus. ut in uicū fidi. In canis emicoy. fons ortoy puteus aquay. quia ex fide cetera uirtutes sumuntur. Item in malam p. puteus diabolus. ut in fernus designat. unde psalmista. Neq; uigret sup me po. os. s. Uita. x. ut ip̄e restat. Ego sum ueritas 7 uita. Item sunt due uite actiua uita. alia contemplatiua. Item uita temporalis 7 eterna. siue ad p̄mum. siue ad supplicium. hunc beatus augustinus. Genus uite pducit ad g. uite. Alia uita terrena. alia uita celestis. Alia uita pecoy. alia uita hominū. alia uita angloy. Uita peccoy terrenis voluptatib; estuat. sola terrena o

quirit. pna in ea atq; proiecta ē. Uita angloy. sola celestia. uita hominum media ē inter uitam angloy 7 peccoy. Si uiuat homo scdm carnem. peccorib; comparat. Si uiuat scdm sp̄m. angelis sociatur.

Sanitas. mentis integritas. in psalmo. Clamauit ad te 7 sanasti me. Jo. l. r.

Languor. uiciorum morib; 7 peccatorum. in euanglo. Ip̄e lang. u. tut. 7 psalmista. Qui sanat

Lepia. peccoy uarietas 7 contumacia

Paralysis. unde dicitur paralyticus infirmitas ē que totum peccat corpus 7 resoluit. 7 significat. nimiam peccis peccatam. uirtutibus priuatam. Item que interpretat uisio pacis. ciuitas di eterna. que ē mater n̄a. designat eccliam ut animam. unde psalmista. Lauda utim dominū. Notandum firmitq; tenendū quod cumq; in ecclia generalit̄ conuenit. hec 7 ad animam referri possit. Syon que in terpt̄ speculatio. siue contemplatio. sig. s. ecclia. in hac uita p fidem degentem. in psalmo. Lauda dm tuum syon. Filii syon. filii sunt ecclie. psalmista & filie s. er. i. r. s. s. dedit.

Filie. infirme designant anime. unde in libro sapientie. filie tibi sunt. serua corpus ill. filie iherosolym anme celesti uite

Tabernaculū. corpus dm ut tota ecclia ut una queq; pia anima in tris adhuc p̄gna. que in bonis opibus militat dō. nam tabernaculū ē domus militantiū in hostem p̄gentium. Est 7 tabernaculū di in celis. unde ps. Ingrediar in l. r. s. Archa. test. xpc. in quo sunt omnes thesauri sapie 7 scie abscondi.

Archa moysi que quatuor circulis aureis 7 duob; uectib; qui semp iubent eē in circulis efferebat. significat euanglicā doctrinā. & ministros ei quos oportet semp

doctos eē lege dīa. ut ait beatus petrus
apostolus. parati semp. r. r. de ea que
in uobis ē spe. **A**rca noe que trece-
tis in longitudine. 7 xl. in latitudine.
7. xxx. cubitis in altitudine fieri iussa
ē. 7 in uno cubito consummata. uniuersa
sancta ecclā designat. que inferius am-
pla. supi angusta. 7 que adhuc ī multi-
suis carnalib; uelud brutis pecorib; di-
latata ē. in paucis spūalib; angusta.
7 quia ad unū hominē qui ē sine pec-
cato colit. quasi in uno cubito cōsumat

Tabule lapidee duo testamēta. ut duo pre-
cepta dilectionis dī 7 p̄xiimi exp̄munt.

Lex. que x. preceptis continet. que 7. deca-
logus dī duplici obseruatione ex quinque
libris moysi. i. corporalit̄ iudicis. 7 spūali-
t̄. x̄an̄is iubet̄ exēci. quantū dō auxiliante
p̄u. alent capere p̄ quinque sensus corpis.

Cyrographum. i. manus scriptio hominis pec-
catoris. qm̄ fecit p̄mus homo t̄nsgridien-
mandatū dī. suadente diabolo. p̄mentē
incurfione. in apto. **C**yrographum pec-
cati quod erat contrariū nobis xp̄e ab-
oleuit. **P**actum. confederatio dīe gr̄e cū
hominē. in psalmo. vidi non seruantes
pactū 7 tab. Testamentum. confirmatio
opationis dīe. id ē in carnationē dñi 7
passionem. ut ait apostolus. Testamentū
enim in m. confirmat. quod de xp̄o spe-
ritus ferre. fortis **S**cialit̄ testatur.
sententia diuini ūbi.

Preputium. uita gentilis. in apto. In p̄putio
aliquis uocē. ē non c. id ē corporali circumcisi-
one. antiquo more. **C**ircumcisio. expolia-
tio uicioy. in apto. Circumcisi estis circū-
cisione non manu facta. in expoliatione
corporis carnis. **B**aptismus ē unus x̄ qui in

remissionem peccatorū solumm̄ dat.
Baptismus ū iohannis que p̄ aqm̄ uipeniten-
tiam dedit. p̄ offiū sue p̄curfionis. in remis-
sionem peccatorū non fuit datus. qm̄ qm̄ a
dō celi 7 non ex hominib; fuit; constitutū.

Cornua peccatorū. regna sunt sup̄boy in fu-
turo iudicio conterenda. cornua ū uis
regnum ē populi electi. siue cornua digni-
tates sunt sup̄boy. cornua iusti. munera 7.
Pecornua enim sublimitates intelligunt.
7 terrene: 7 celestes. Cornua 7 dicunt̄ ex-
treme acies militantiū. eo quod in more
cornuū curuati incedunt. unū 7 dextrum 7
sinistrū cornu bellantiū legit̄.

Purpura. martyrii species p̄ crucē. in exodo.
Offerat̄ domino pur. c. b. 7 bissim.

Fymbrie. ūba sunt fidi ut p̄cepta subtilia
7 diuersa dīe legis diligent̄ retinenda ut
ait psalmus. Omnis gl̄i eius filie r. a. i. f.

Cocē caritatis. ut sancte crucis mentio. Bis-
tinctus autem geminam dilectionem sig-
nificat. que quia dñi 7 p̄ximū simul
diligit. quasi ex duplici tinctura fulgesc.

Sup̄humeralē. opm̄ ab humeris significa-
tio. In exodo. Et fecerit. s. d. a. 7 ia.

Rationale. doctrine ut rationis a pectore
declaratio. In exodo. 7 fecerunt ia. opere
textili. s. opus sup̄humeralē.

Poderis. uestis sacerdotalis erat. quā modo
albam uocamus. magni honoris 7 operis
apud iudōs erat. unde scriptura. In ueste
podis qm̄ habebat tonus erat. or. t. in
quantū possibile erat depictus. cum pu-
rentū magnalib; **R**amena aurea in
fronte pontificis. erat p̄figuratio scē crucis
In exodo. 7 fecerunt ei lamina auream
litis aureis formatā. **D**e nomine dñi
tetragramaton. i. iiii. litteray ita h̄r scriptum.

^{hanc} fecerunt dubium quin uidi laminam. fecerunt. i. ligauerunt & sc̄pserunt in ea p̄ quatuor litteras ebraic̄as.

i. ioh̄t. ḡ he. J. uau. L̄ heh. J. no men sc̄ndom̄ni quod interpretat̄ in ef̄fabile non quod fieri. s; quod definiri ut ē. minime possit. Ioh̄t ū interpretat̄ p̄ncipiū. he interpretat̄ ista. uau ū uita. eth interpretatur passio. & ē sensū.

Iste p̄ncipiū passionis uite. Nā multi legunt̄ passi ante xp̄m. s; nullus eorū sua passione uitam attulit mundo. Xpc̄ ū p̄ omnib; moriens p̄ncipiū passionis uite. & salutis hominib; fuit.

Templum ē corpus domini. Unde ip̄e dicit. Soluite templū h̄. Yel templū dī sunt omnes sancti eī. in quorū mentib; habitare dignat̄. unde apostolus. Vos estis. t. dī. u. sicut etiam dicit d̄s. Inhabitabo in illis & inambulabo.

Altare xpc̄. in quo thymiana incendit̄ ante uelum. quia sanctorū corda q̄ cum magnis uirtutib; in dī amore succensa sunt. p̄ sc̄m desiderium in illo ardet. quem adhuc reuelata facie uide non possunt. Altare ḡ triplicat̄ intelli in lapide uncto. in corde & corpore n̄o. In altari cordis. redolere debet odor suauis. s; cogitationis. & ignis p̄penitus. ardere sancti desiderii. qui mane & uespe cotidie immouat̄. & nunquā penitus extinguit̄. in altari s; corporis opa bona semp̄ prebeant̄.

Cruce domini. afflictionē corporis & passionem designat̄ pximi.

Sacrificium. oblatio iusticie in psal. Sacrificiū. i. h. in e. Holocaustrū dī in censum torū. i. totus fidei accensus i

psalmo. holocausta medullata of. t. hoc ē cum lacrimis magnis oblata.

Hostia. x̄. ut anima dicata dō. in apto Oblationem & h. dno i o. suauitatis. Hostia ū efficit̄ quisq; fidelis q̄ hostia occidit̄ ut offerat̄. s; hostia uiuens ē. corpus p̄ domino afflictum. qd̄ & hostia dī uiuens. quia uiuit uirtutib; & ē a uicis occisum. hinc mundo a prauis actionib; mortuū. uiuens autem q̄ cuncta que p̄ualat̄ bona opat̄.

Myrta. mortalitatē corporis x̄ designat. que ei oblata ē. s; quia p̄ myrtā agne mortua caro putrefiat. nos myrtā dō offerimus. quando hoc mortale corpus a luxurie putredine p̄ condimenta continentie & mortificationis custodire quod dō incendit̄. J dimus. uirtus orationis exprimit̄. unde psalm̄. Dirigat̄ orō mea s. i. i. c. t. In nos deo thus offerimus. si cogitationis carnis p̄ sancta orationum desideria in ara cordis incendimus. ut suaue aliquid dō p̄ celeste desiderū redolere ualeamus.

Thure quod dō incendit̄. J dimus. uirtus orationis exprimit̄. unde psalm̄. Dirigat̄ orō mea s. i. i. c. t. In nos deo thus offerimus. si cogitationis carnis p̄ sancta orationum desideria in ara cordis incendimus. ut suaue aliquid dō p̄ celeste desiderū redolere ualeamus. Unguentū diffusa nominis x̄ grā. in salomone. unguentū effusū

Sancta sanctorū. in J nomen tuū. teriora queq; mysteria dī. ut regna ce

Gazophilatiū locus appel J loy. lat̄ quo diuitie conseruantur. Philaxe enim seruare. dī. Quid p̄ gazophilatia nisi corda sanctorū doctorū. sapientie & scientie diuicis plena. quia iuxta ap̄tm̄ alii dat̄ sermo sapientie. alii s. se. J pauimentū qd̄ lapidib; & cemento sternit̄. humilitat̄ ubi dī auditorū significat̄.

Grulla cementariū. auxiliū dī quia sic

trulla ornat murum ⁊ uestit. sic deus in se spantes protegit. **S**abatium requies spiritalis in ysaiā. Si aueris a sabato pestium. f. u. t. in d. s. m. ⁊ uo. s. g. ⁊ g. ⁊ c. Item in malo. viderunt h. ⁊ de. s. e. id est animam cessantē a malo ope non autē a p̄ua cogitatione ut cupiditate.

Quadragesima. figura p̄sentis uite ac laboris. que imminentib; sollempnis paschalib; ieiunioꝝ obseruancia celebrat. ut p̄ eam fidelib; ad memoriā reuocet. quia p̄ labores ⁊ continentia. p̄ uigilias ⁊ orationes ⁊ p̄ cetā que ap̄t̄s cōmémorat arma iusticie. ad uite immortalia p̄mia debeamus attingē.

Pascha. non sicut quidā existimant gēu nomen ē. s; ebreū. Part enim gēe pasci d̄r. iō pasca passio putata ē. a passione appellat. In sua ū linḡ hoc ē hebreu. pascha t̄nsitus d̄r. significans quod p̄m̄ pascha celebrauit populus. quando ex egipto fugiens rubrū mare t̄nsiuit.

Quinquagesima. ab ip̄o resurrectionis dominice die inchoans. cui. vii. septuaginta monas adicit. id ē ip̄a d̄nica pentecosten. qua sp̄m̄ sc̄m̄ accepit eccl̄a primitiua. ⁊ ita quinquagenariū numerū p̄fecte opt̄. iudicii ⁊ resurrectionis omnium tempus ostendit. quando sanctay requies animay que nunc in illa uita gerit. etiam corpoy immortalium receptione geminabit.

Iubileus. qui ⁊ annus quinquagesimus. i. dimittens siue mutans in lege appellari iussus ē. in quo populus ab opatione quiesceret. omniumq; debita laxarent. serui liberi redirent merito p̄ hunc numerū illa summe pacis t̄nquillitas indi-

cat. quando sicut ait ap̄t̄s camente nouissima tuba mortui resurgent. ⁊ nos immutabit̄ in gl̄am. ubi cessantib; hui⁹ seculi laborib; ⁊ erumpnis. dimissis omnium culpaz debitas. in sola d̄i cōtēplatione cunctus electoꝝ populus gaudebit. impleto illo desiderabili donum ac saluatoris n̄ri mandato quo ait. uacate ⁊ uidete q. e. s. o.

Ciuitas d̄i ē. que edificat̄ in sanctis. in qua fundamentū positū est xpc. unde psalmista. Gloriosa dicta sunt d. r. c. d. Cuius ciues sunt omnes sc̄i. de quib; ap̄t̄s. Cistis ciues sanc. ⁊ domestici d̄i.

Muri. munimenta diuine sc̄pture. ut fortis constructio trium uirtutū fidei spei. ⁊ caritatis. ut sancti apostoli et doctores eccl̄e p̄ quos crescit edificium celeste. hinc psalmista. ⁊ edificent̄ muri iherusalem. Item in aliam partem. In dō meo t̄nsigrediat. m. i. paradisi rumpheā. Turres apti ut excelsi quiq; in sancta eccl̄a. ut p̄fecti in quib; sedet d̄s et inhabitat.

Propugnacula turriū. ut sup̄ commemorauim̄ sunt miracula ut mire operationes sanctoꝝ ac p̄cedentium pat̄rū.

Porte sc̄pture sancte ut adit̄ iusticie. ut sancti apostoli p̄ quos ad fidem intrauimus. ut angelice potestate. unde psalmus. Etiamuni porte e. ⁊ i. r. g. Item in aliam partem. Porte inferi sunt doctrine neq̄m tormenta ⁊ blandimenta p̄secutoꝝ s; ⁊ p̄ua infidelū opa in ep̄ta q; colloquia. s; nulla hay eccl̄e que supra pet̄m. i. xp̄m fundata ē p̄ualo. qui qui fidem xp̄i intimo cordis amore

propter omne quicquid exterius periculi temp-
tationis ingruerit. facillime contempnit.
Platee. beatitudo dilatata sanctorum. in a-
poc. platee tue. i. e. ff. a. m.

Fundamentum. xpc. ut fides. in aplo. fun-
damentum aliud nemo potest ponere propter id
quod per e. q. e. r. i. Ita quod fundamentum spiri-
tus fabricae in summo est quoniam admodum fun-
damentum corporeae fabricae in imo.

Macera. lex. ut angelorum custodia. in ysai.
Et maceram circumdedit. i. e. p. u. so.
id est electam. **L**apides sunt sanctorum et for-
tium mentes. de quibus petrus apostolus.
Inostantemque la. uiu. et domini. Ecce ego
statuam per o. l. t. et f. t. i. s. et p. i. p. t. et
p. t. in l. d. uniuersos f. t. d. a. domino.

Significationes xii. lapidum. **J**aspis uiri-
dis coloris est. et significat illos qui interius
desideris uirantes. nulla teporis ariditate

Saphirus aerii. **S** te marcescunt.
coloris est per quoniam designant angeli. ut conti-
nentes. qui carnalia ut terrena contemp-
nentes. caelestia sola sectantur.

Calcedonius. pallida similitudine ignis pro-
fert. et parum rutilans in publico. fulgore
dat in nubilo. significat quoniam fidei
occulte deo seruientium. **S**ardius est sangui-
nei coloris. per quem eque ut sardonis ru-
borem martyrii pretendit.

Smaragdus est nimium uirens. designat fidei
sanctorum operam et indeficientem.

Sardonis est lapis rubre terre similis. qui tri-
color extans. designat hominem interiore
quoniam denigrat humilitas. in quo alba
castitas. et rubrum martiri sanctitas.

Crisolitus. auricolor est qui scintillas lucis
velud de clybano emittit. pretendit more
hominum perfecte sapientium. et qui septifor-

mit gratia spe sancti illuminati sunt.

Berillus est plucidus et ut argentum clarissi-
mus. designat eloquentiam sapientium
Toparius ut ait beatus Gregorius. lapis
eloquium.
est preciosissimus. et quia omni colore
resplendet quasi topandion uocatur. Gre-
gorius enim pan. omne dicitur. et significat
omnipotentem deum qui omnia fecit.
ut sanctos qui multis uirtutibus qua-
si coloribus emittant.

Crisoprassus. qui et cui bunculus aurico-
lor est et flammeus. cui splendor in tene-
bris flammam emittit oculis. designat
sanctorum lucidam et feruendam caritatem.

Iacinctus est ceruleus uirtute mediocri.
cuius decolor mutat peremptes. designat
uirtutem sanctorum angelicam discretionem perditam.

Ametistus est. colore uolaceus. flammam
emittit aureas et notulas purpureas.
pretendit cor humilium et commouentium.

Hii preciosi lapides. designant spiritum cele-
stem. et animas hominum rationales. et ad
imaginem dei factas. quibus deo nihil preciosi

Hinc a domino propheta dicitur. Si septuaginta
annis per. a uili. quoniam o. m. e. ut quippe deo
est mundus presentis. preciosa est ei anima hu-
mana. Qui ergo preciosum a uili separat.
os domini uocat. quia per eum dominus uerba sua ex-
erit qui ab amore presentis loquen-

do bona quae potest humana animam
euellit.

Basium nomine super-
lumpne statuunt. doc-
tores ecclesie designant. qui dum recta pre-
dicant. et predicationis suae gravitate sus-
tentant. aspersionem temptationes ferunt.

et quaeque in preceptis dei uelut difficilia
a fidelibus formidant exemplis opum
facilia ostendunt. Bases quoque per

moralitatē unius cui q; sunt anime
intentiones sue. Nam sicut fabrica
columpnis. columpne autē basibus
innitunt. ita uita nra in uirtutib; uir-
tutes ū in minima cogitatione subsistunt.
que intentiones in fundamento xpo ro-
Columpne sunt apli **I**borantur
ut doctores ecclē sup quos in celestib;
crescens uniuersa spūalis fabricę struc-
tura surrexit. In apostolo. Iacobus 7 10.
7 ce. qui vi. eē col. p. p. n. p. p. fenestram.
Ecce hic ref. str. p. p. n. p. p. fenestram.

Domus anima. ut scā ecclā. toto orbe ter-
ray diffusa. qm̄ psalmista orbem terre
nominat fundatum. 7 paratā sedem
dī. qm̄ utiq; decet sanctitudo non par-
uo tempe s; in longitudine dierum.

Cenaculum. altitudo meritoy. ut scia
in euanglo. Et ip̄e uob. o. c. g. strar.

Ostium. x. ut adaptio fidi. in apostolo.

Ostium in ap̄o ē. m. 7 euid.

Ostium 7 ostium xpc qui dicit. I me siqs

Fenestre. uisus **I**ntroierit saluabr.
7 audit ut ceteri sensus in contemplan-
one diuina intenti. ut sup. pspiciens p
fenestras. Item in malā partē. Ois in-
trauit p fenestras nras. i. dum sensus
nri mala recipiunt.

Cancelli q; ut fenestre
nē diuinitatis 7 hu
x designat. ad homi
quis p fenestras 7 cancellos respicit nec
totus uidet. nec totus non uidet. sic
redemptor nr̄ ante dubitantium oculo
factus ē. 7 si miracula faciens nil pru-
liss; ut homo. plene eis apparuiss; d̄s.
Et rursus humana patiens si nulla

feciss; ut d̄s. purus putaret homo. S;
quia & diuina fecit & humana prulit.
quasi p fenestras & cancellos ad homi-
nes pspex̄. **T**impanum. attenuatum
corpus ieiunio 7 abstinentia chorus
pacis concordia. hunc psalmista. Lauda-
te eum in tympano 7 choro.

Tuba. uocis exaltatio in predicatione diu-
na. unde ppha. Sicut tuba ex. uocem t.

Cymbala. labia d̄m laudantia. ut dum qsq;
honorat a pximo non a se ip̄o 7 inuicem
honorantes dant laudem d̄o.

Iubilum. ut iubilatio. ē in effabile gaudi-
ū mente conceptū. quod nec abscondi
possit. nec sermonib; apiri. 7 tamen qui-
b; dam motib; ut indicis pdit. qm̄ uis
nullis p̄petatib; exprimat. **S**trata. xpc

qui equa lance omnia mensurat. 7 in e
p̄ceptis agnoscimus quidqd in nra uita
minus habemus. **F**erculum. scā ecclā ē
que de fortib; patrib; constructa ē. que
recte ferculum d̄r. **I**psa fert cotidie a-
nimas ad etnum conuiuū conditoru su.

Moneta. ē rationalis anima. s; numm̄ ab
thesauro aberrauit. dum formata ad ima-
ginem dī. p̄cepta eius p̄uariuauit. s; em
xpc reformauit. dum eam passione rede-
mit. **B**ellum d̄o plūc ē. in quoy ut sv-
pbientium contra se corda p̄cutere 7

mentem aridam quasi quib; dam gutti-
pluue descendentib; iudicioy suoy u-
culis ferire. **G**radus p̄fectus anime sunt
quib; a bone uite studiis ad meliora sēp
ascendit. vñ ps. Ibunt sancti de uirtute
in uirtute. **P**auimentū humiliatio vel
afflictio anime. vñ psalmus. Adhe-
sit pauimento a. m. tamqm̄ si dicit.
Mortuus sū in carne. uiuificame i sp̄.

Corpus quippe humanum ab h[abitu] quod de terra e[st] pavimentum intellect[us].

Psalterium. opa bona. in psalmo. psalterium iocundum cum cythara. Cythara designat pectus venotum. in quo tanquam neri sunt virtutes. hoc e[st] sp[iritu]alia bona in psalmo. Exurge p[ro]p[ter] e. id est opa cum fide ut ip[s]i domini resurrectio carnis. cum diuina uirtute.

Decicordo signantur. x. legis p[re]cepta uel geminatio. v. sensuum hominis exterioris cum interiori. In psalmo. In decicordo psalterio cum cantico in cy[thara]. Carmen aliquando in bono aliquando in malo intellect[us]. quia et letum carmen et lugubre dicitur. In exodo. Tunc filii israhel occiderunt carnem domino. Salomon. Accitum in m[er]ito. et qui cantat carmen cordi pessimo. Accitum quippe si mutat in m[er]ito. m[er]itum prius feruescat et ebulliat. In p[re]s[ent]ia mens cum p[ro]m[er]itationem corripit. cum p[ro]p[re]dicationis dulcedinem ad bona suadet. de correptione fit detior. et inde in murmurationis iniquitate succendit. unde ab iniquitate debuit compesci.

Organum. g[ra]uale nomen e[st] omnium uasorum musicorum quamuis iam consuetudo obtinuerit. ut organa ip[s]o dicantur que follibus inflantur. Est et organum quod cordas habet. quia et ip[s]e corde curo sunt. s[ed] iam a corruptione liberat[ur]. quo significantur sancti qui in eterna requie habebunt differentias suas non dissonantes s[ed] consonantes. sicut fit suauissimus cantus ex diuersis q[ui]busq[ue] auerlis sonis. Stella enim a stella. d. i. sic.

Pugna. certamen. **P**ugnatio. aduersus sp[iritu]ales nequitias. un[de] ap[osto]l[us].

Sic pugno. non quia aerem uibans; **P**ax. xpc. unde apostolus. ipse est enim pax n[ost]ra. et ipse dominus apostolis. Pax uobis. ego sum. et paulus. Pax di que exsuperat omnem sensum. Item in altam p[ro]p[ter] pacis nomine intellect[us]. transitio na securitas et temporalis leticie p[ro]p[ter] ritas. unde dominus in euang[el]io.

Et quid in hac die. t. q. a. p. t. **I**herusalem celestis. mat[er] sp[iritu]alis. eterne uisionis pacis. ex sc[ola]rum cuicum congregatione construitur. et ut ciuitas edificatur que tamen in hac p[er]p[et]uationis terra a diuini fragilis p[er]cutitur. tribulationibus tundit[ur]. eius lapides cotidie quadrantur. Et ip[s]a e[st] ciuitas ^{felice} sancta ecclesia. que regnatura in celo ad huc laborat in terra. donec hinc ex integ[ra] erepta ad id pueniat quod oculus non uidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit. q. p. o. d. se.

Brauium. est **E**t dare deliberant. consummatorum p[ri]mum meritorum. In ap[osto]lo. Sequor ad destinatum brauium. s. u. vi.

Corona signum uictorie de mundo uel diabolo. et eterna p[ro]p[ter] pacta iusticia merces. Unde apostolus. De reliquo reposita e[st] in corona iusticie. **Q**uia g[er] sp[iritu]alium p[er]fectionum consummatio p[ro]uehit ad coronam. recte horum quoque sp[iritu]ales interpretationes nominum corona consummat. que tamen nomina uniuersa complecti arduum duximus. si ena[m] illa dep[re]merent cuncta que utraq[ue] parte genuina diffunduntur significatione.

Sane tandem his nominibus absolutis. numeros quoque breuiter differamus ^{quos} m[er]ita exemplorum ratio in scriptura sacra celebriores demonstrat;

Vii. Hic numerus ad unitatem ditatis refertur. In pentateuco. Audi isrl. dominus deus tuus. unus ds est. et apostolus. unus deus. una fides. unum baptismum; et archa noe qua sancta ecclesia designatur. in uno cubito consummat. quia in unitate contemplatione requies eterna perficitur.

Duo. ad duo testamenta referuntur diuine legis. in pentateuco moysi. et prophetarum libris. in sancto euangelio. et apostolorum dictis. et actibus. eorumque omnium sequacium doctorum. Ad duo cherubim que plenitudo scientie dicitur. et seraphim que ardentes ut incendentes uocantur. Duo leguntur precepta caritatis. amor uidelicet dei et proximi.

↪ Duo in agro. duo in molendino. duo in lecto leguntur. in sancto euangelio. Quos beatus augustinus ita discernit exponendo. Duo in agro. clerici sunt. unus assumitur. et alter relinquitur. Assumitur bonus in regno dei. relinquitur malus in inferno sepeliendus.

Due in molendino plebes sunt. uolubilitati rerum temporalium deditae. Inde et assumuntur bene agentes. relinquuntur malignantes. Duo in lecto. illi sunt qui iniquitatem mundi relinquunt. singulares et quieti in monasteriis degunt. si qua phidolorum omnis professio habet fictio. ubi meriti assumuntur in gaudium domini. ficti et indisciplinati relinquuntur eterni supplicii. Quod deus a cunctis auertat hac arce locatis.

Tercius sciam et induidiam designat unitatem. ut iohannis apostolus. Tres sunt que testimonium dant in celo. pater. et spiritus sanctus. et baptismum ut idem ipse apostolus ait. Et tres sunt que testimonium dant in terra. spiritus. sanguis. et aqua. et hi tres unum sunt. sicut in genesi. Tres progenies. tres signa

uerunt dies. Quatuor libros sanctorum. quatuor euangelistarum portendunt. pater. uir. uirginis. mundi partes resonantium. ut. uir. paradisi flumina terram rationabilium cordium spiritualiter irrigantium. hos euangelistas ezechiel congruis figuris. uir. animalium describit. Quatuor hebraicis litteris apud ebreos scribitur nomen domini tetragrammaton. quod supra lucide est pronotatum. uir. etiam apud nos latinos describitur ut est deus. Quatuor cornibus sancta crux insignitur. uir dicitur propheta abacuc. cornua in manibus eius. sicut ut ait beatus augustinus. his significatur cum tota cruce quod ait apostolus inpositis compositis. c. o. s. q. s. l. et l. et s. et profunditates. Lata in transverso ligno. quo extenduntur pendentes manus. et significant bona opera in latitudine caritatis. Longa in transverso ligno usque ad terram uel dorsum pedesque significant. et significant perseverantiam in longitudine temporis usque ad finem. Alta est in cacumine quo transversum lignum sursum usque extenditur. et significatur supernum finem quo cuncta opera referuntur. quoniam cuncta que latitudine ac longitudine boni ac perseverantia fiunt. pro altitudinem diuinorum facienda sunt premium.

Profunda est in ea parte qua terre infixitur ibi quippe occulta est nec uideri potest. si cuncta eius apparentia et eminentia in consurgunt. sicut bona nostra de profunditate gratie dei que comprehendit et diuidit non potest uniuersa que procedunt. et ut etiam sunt profunda sacramentorum eius in ecclesia presenti. i. baptismatis. crismatis. et sacrificii domini corporis et sanguinis.

↪ Quatuor uirtutibus homo interior regitur. i. prudentia. iusticia. fortitudine. tempe

tantia. & alius. iiii. id est fide. spe. cari-
tate. atque operatione. sine quibus ad uitam
eternam nemo peruenit. nec saluus erit.
Homo exterior quatuor elementis constat
aere. igne. aqua. terra. iiii. quibus humoribus.
frigidus. humidus. calidus. & sicco.

Quatuor partes mundi est totus orbis. unum
dominus a. iiii. uentis collecturus est
electos suos cum uenerit ad iudicium.
iiii. gentes nominibus distinguitur. anato-
liae. quod est oriens. aethiopiae. quod est occidens.
arabiae. quod est aquilo. aegypti. quod est
meridies. & capita horum uerborum adam ha-
bent. quod ante plenum exprimitur.

Quatuor mense ad holocaustum de lapidibus
quadratis exstructe leguntur in ezechiele.
qui quadri lapides demonstrant uitam
sanctorum qui in prosperitate & aduersitate
nouerunt fortiter stare. Lapis enim qua-
dratus equae stat. in quocumque latere fuerit
uersus. Quisquis ergo in prosperitate non ex-
tollitur. in aduersitate non frangitur. suasio-
nibus ad mala non trahitur. uitiationibus
ab bono opere non reuocatur. lapis quadratus
est. & quasi ex omni latere statum habet.
qui casum in qualibus permutatione non
habet. Mense ergo. iiii. de quadratis lapidibus
construuntur. quia fides & uita. patientia. &
benignitas de uita sanctorum in exemplis se-
quentibus populis datae sunt. ut mensas.
i. uirtutes uite populus teneat. in quibus
omnipotenti deo sacrificium cordis in ara
incendat. Quidquid enim boni fideles
sancte ecclesie populi ut fecerunt ut fa-
ciunt. hoc in exemplis de predicatorum suorum
uita susceperunt.

Quinarius numerus ad legem pertinet. ipsi
sunt. v. libri moysi. ipsi sunt. v. portae

qui languidos continebant. ipsi sunt.
v. panes. v. milia hominum pascentes
Quinq; plagis corpus & confossum est.
in cruce. ut eius fuso sanguine omne
peccatum nostrum quod quinq; sensibus
corporis perieramus aboleretur.

Senario numero perfectio comprehenditur
propterea sex diebus deus mundum perfectum
describit. & ipsis unus adicitur. ut lex
per euangelium impleatur. Sex sunt etates
seculi. quinq; transierunt. vi. ab iohanne
baptista & huata & decurrit usque ad fi-
nem seculi. Propterea & sexta die fecit deus ho-
minem ad imaginem suam. quia sexta ista
etate manifestatur seculum reformatio
mentis nostrae sed. unam eius quae creauit nos.

Sexta haec etates. ille. vi. hydrie significant.
quas dominus iussit impleri. aqua. in qui-
bus conuersa est aqua in uinum ut in ma-
nifestatum christum in lege & prophetis sapientiam.
Illa ergo tempora. vi. quasi articularis
distributa & distincta sunt. quasi uasa
inania essent. nisi a deo impleverentur.

Tempora utique inania currerent. nisi in eis
dominus noster ihesus christus predicaretur. Implete
sunt hydrie. i. adimplere sunt prophetiae
Septenarius numero. summa perfectionis
accipitur. qui humane rationis causa id-
circo perfectus asseritur. quia ex primo pari
constat. & primo impari. ex primo si-
quid quod diuidi potest. & primo qui diuidi
non potest. Certissime autem sancta scriptura
septenarium numerum per perfectionem conse-
uit ponere. unde & vii. die dominum ab-
operibus asserit requiesuisse. Hinc est quod
septem diebus uniuersum tempus euoluit.
& septima dies in rege hominibus. i. in
sabato est data. hinc est quod iubilaeus

annus in q̄ plenaria quies exprimit̄. vii. ebdomadib; .i. vii. septies. vii. annus
consummat̄. qui monade addito nr̄e ad un̄^{am} onis p̄compt̄. hinc septiformis gr̄a s̄.
reteritur. i. sp̄s sapientie ⁊ intellectus ⁊ consiliū ⁊ fortitudinis. scientie ⁊ pietatis timor̄
domini. quam septiformem gr̄am dicit apostolus in apocat. vii. sp̄s qui sunt ante tro
num d̄i. & vii. eccl̄us scribit. cum sit vnus sp̄s sanctus. diuidens dona gr̄ay. p̄ ut
uult. ⁊ una sit eccl̄a catholica in toto orbe terray. ^{adhuc p̄grina} post̄ in celesti iher̄m coadunata.
laudabit d̄m d̄oy in secl̄a. hanc septiformē gr̄am signauerunt. vii. iunes quib;
xp̄e satiauit quinq; milia hominum. ⁊ ex quib; septem sp̄s re ⁊ collecte s̄
fragmentoy. in quibus ip̄e. vii. eccl̄e sunt figurate. que ad uniuersalē redigunt̄

Octonario num̄o dies extremi iudicii ⁊ carnis ^{ut iam p̄scribit̄.}
resurrectio designat̄. unde ⁊ ps̄ qui p̄ octava inscribit̄. apauore iudicii inchoat̄ cū
d̄r. Domine ne in furore tuo arguas me. neq; in ira tua corripas me. Modo enī
quisq; p̄ flagella corripit̄. ⁊ correptionibus em̄ndat̄. in mansuetudine corripit̄
non in ira. in districto aū illo examine omnis argutio ⁊ correptio. furor ⁊ i
ra ē. quia uenia post̄ correptionē n̄ ē. Hui⁹ octonarij numeri causa ē. quod p̄
sabatū dominus uoluit a morte resurgere. Dies quippe dominic⁹ q̄ tertius ē a morte
dominica a conditione dierū numerat̄ octauus. qm̄ septimum seq̄r. Unde ⁊ ip̄a re
demptoris nr̄i passio ⁊ uera resurrectio. figurauit aliquid de suo corpore in diebus
passionis sue. Sexta enim feria passus ē. sabato quieuit in sepulcro. dn̄ico ū die re
surrexit a morte. Presens ⁊ enī uita nob̄ adhuc sexta ē fr̄. quia in dolorib; ducit̄. ⁊
in angustis cruciat̄. s; sabato qm̄ in sepulc̄o quiescimus. ⁊ requiē anime p̄ corpus
inuenimus. dominico ū die uidelicet a passione. iiii. a conditione octauo ⁊ p̄mo
iam corpore a morte resurgim̄. ⁊ in gr̄a anime & cum carne gaudem̄. Quod ḡmire
saluator ^{fecit} in se. h̄ ueracit̄ signauit in nobis. ut nos ⁊ dolor in. vii. ⁊ requies in sabato. ⁊
gr̄a excipiat in octava. Hinc p̄ salomonē v̄r. Sapores septē nec non ⁊ octo ⁊ sic et
que. vii. dieb; uoluunt̄ disponimus. ut p̄ hec ad p̄ma eterna ueniamus. ut dū
m̄ caute aḡr. postmodū uenientis tremendi iudicii ira deuret̄. Octaua ⁊ die ar̄
cidebat̄ infans. Circumcisio v̄ xp̄i resurrectio eius fuit. quando de mortali factus
est immortalis. Unde apostolus. Mors illi ultra non dominabit̄. Nec ū circumcisio
⁊ omnes circumcidem̄ uera circumcisio in die iudicii. in octava scilicet resurrectiois
quando hoc corpus corruptibile induet incorruptionē. ⁊ mortale h̄ immortalit̄
⁊ immutabilit̄. Octo etiam beatorū d̄nib; docq; dominus discipulos suos beati
ficandos gaudē & exultare. qm̄ merces eoy copiosa sit in celis.

Nouē ad sacramentū none hore qua dominus in cruce exclamans emisit sp̄m siccatū
est numer⁹. **N**ouem sunt nomina p̄ciosoy lapidum. sardius. topazius. iaspis.
crisolitus. onix. berillus. saphirus. carbunculus. ⁊ smaragdus. quia p̄fecto ⁊ nouē
sunt ordines angloy. i. angli. archangli. uirtutes. potestates. p̄ncipat̄. domina
tiones. throni. cherubin. ⁊ seraphin. **D**enariū saciat⁹ ē numer⁹. quia omnis

71.
bone operationis ^{uirtut} ueteris legis in decalogo constat preceptis. Primum preceptum non erunt tibi, alii. proterme. & diliges dominum deum tuum. ex t. c. t. & diliges proximum tuum tamquam teipsum.

Prima plaga egyptiorum aqua conuersa in sanguinem. Compa primum preceptum prime plage. deum unum ex quo sunt omnia in similitudine aque ex qua generantur omnia. Ad quam autem rem pertinet sanguis nisi ad carnem. Aqua ergo in sanguinem uertitur quia sensus rationalis egyptiorum obscurus & tenebrosus efficitur.

Secundum est preceptum non accipies nomen domini dei tui in uanum. Nomen domini n. i. x. ueritas est. & quia ueritas mundat. uanitas inquinat. huic. u. precepto contraria est secunda plaga ranarum abundantia. Rane sunt figurate heretici & philosophi. qui per superbiam & inanem contentione. strepitum ac redum uocis hinc possunt. doctrinam uere sapientie nesciunt insinuare.

Tertium preceptum est. ut diem sabbatum sanctifices. In isto. u. precepto insinuat quedam uacationis in dictio. requies cordis. tranquillitas mentis. quam facit bona conscientia. Ibi enim est sanctificatio. quia ibi est spiritus dei. Tercia plaga huic precepto contraria scinifes nati sunt in terra egypti de limo. musce minutissime & inquietissime in oculos irruentes. non permittentes hominem quiescere. Quales sunt iste musce tales sunt homines inquieti. qui sabbatum spirituale obseruare. i. bonis operibus stude. & lectioni. ut orationi nolunt insistere. Quartum preceptum est honora patrem tuum & matrem tuam. huic con-

traria quarta plaga egyptiorum. cynomia. i. musca canina. Qui enim parentes honorare dissimulant. musca hos canina. i. diaboli nequitia spiritualiter affligit & cruciat. Caninum est enim parentem non agnoscentem. Nichil tam caninum quam cum illi qui genuerunt non agnoscunt. Sed tunc non debent cognosci. quando nituntur auertere a via dei. Unde & christus dicit. Si oculus tuus scandalizat te. erue eum & proce abste. Quintum preceptum est non mechaberis. quinta plaga moysi in pecora. Omnis enim qui ut uxore propria intempere. aut certe quod est crimen gravissimum qui uxori aliene infidat. & penitendo non revocatur. uictus bestiali cupiditate. erit peccator. tamquam amisso homine. non quasi conuersus in naturam pecoris. sed in humana forma hinc similitudinem pecoris. qui non uult audire deum per psalmistam dicentem. Nolite fieri sicut equus & mulus quibus non est. & alibi. homo est in honore eorum non intellexit. comparatus est iumentis. & c.

Sextum preceptum est non occides. sexta plaga pustule in corpore. & uesice bullicientes & scaturientes. incendia uulnerum de fauilla formacis. Tales sunt animo homicidales. Ardent namque per iram homicidii. firmitas perit. Ardent homines iracundia. ardent & gratia. Nam & qui uult subuenire feruet. & qui uult occidere feruet. iste precepto. ille morbo. Iste bonis operibus. ille in sanosis operibus. Septimum preceptum est. non furaberis. & plaga. vii.

orando in fructibus; Qui furat ubi gratia
acquirit uestem. s; celesti iudicio perdit
fidem. Ergo qui suo malo desiderio fornicus
secus furant. iusto dei iudicio utrinse-
cus gndinant. Octauum preceptum est
falsum testimonium non dices. viii. pla-
ga locusta animal dente noxiu. Quid
enim uult falsus testis nisi mordendo
nocere et mentiendo consumere. Et ideo
monet apostolus. ne nos falsis crimi-
nibus appetamus. Si inquit morderi
et comeditis. uidete ne abinuice con-

Nonum preceptum est. Si sumamini
non concupisces uxorem proximi tui.
nona plaga. dense tenebre. Quam
densas tenebras patiuntur qui talia fa-
ciunt. et talia concupiscunt. Alia
mala solent homines patienter excipere
hoc autem nescio utrum inueniri que-
at qui patienter ferat. et ule excitat fu-
rore horribili qui alienam coniugem
maculare querit. Decimum preceptum
est non concupisces ullam rem proximi
tui. huic mandata contraria est mors
primogenitorum. x. plaga.

Primogenitum cordis nostri fides est. Ne-
mo enim bene operatur. nisi fides precesse-
rit. sicut apostolus ait. Sine fide
impossibile est placere deo. Omnia enim
bona opera tua boni filii tui sunt spiritu-
ales. s; inter istos tibi est primogenita
fides. Quisquis rem alienam occul-
te concupiscit. utrinam fide perdit.
Hec fratris comparatio. et quodammodo con-
trarietas. x. preceptorum. et x. plagaru
nos cautos faciat. ut in preceptis dei se-
cure possideamus res nostras.

Iterum huic decalogo ^{reordant} commendantur

psalmista ait. **I**ste canticum nouum. et est
iste decem corde decalogus legis est
que decem precepta sic sunt distributa.
ut tria permanant ad unam domini
trinitatem. septem uero pertinent ad homi-

Item solummodo ad duo **T**riem
precepta. i. ad dilectionem dei et proximi
pertinet decalogus. Ad primum precep-
tum uero corde. quia deus trinitas.

Ad alterum uero preceptum. i. proximi. septi-
mo corde. quomodo uiuatur inter homi-
nes. Nam ipse septenarius numeri
incipit ab honore parentum. honora
inquit pater et mater. Ad parentes enim
suos homo aperit oculos. et hec uita ab
eorum amicitia sumit exordium. Quisquis
ergo parentibus suis non deserit honorem
quibus parere nouit. Dicit apostolus

Honora patrem tuum et matrem. quod est
primum mandatum. Quomodo primum.
quando quartum. nisi quia in septena-
rio numero est primum. pertinens ad di-
lectionem proximi. Primum est enim in
altera tabula. Nam ideo due tabule
legis date sunt. quod est psalterium

x. cordaru. Triasunt in una tabula
ad deum pertinentia. vii. in altera tabu-
la ad proximum. quorum est primum. hono-
ra pater et mater. secundum non mechaberis. iii.
non occides. quartum non furaberis.

v. falsum testimonium non dices.
vi. non concupisces uxorem proximi
tui. vii. non concupisces rem proximi
tui. Hec ergo iungam illis tribus ad
dilectionem dei pertinentibus; et cante-
mus in psalterio. x. cordaru. si uo-
lumus cantare canticum novum.

Tangis easdem cordas et tot occidi-

feras.

Tangis primā cordam qua d's unus co
 hit. cecidit bestia superstitionis. Tangi
 ii. qua non accipis nomen domini vi
 tui in vanum. & cecidit bestia nefan
 day heresum. Tangis. iii. cordam, pro
 spe future quietis facis quicquid fa
 cis. inficit crudelior ceteris bestis.
 amor hui scilicet. Propter amorem huius
 seculi laborat in omnibus negotiis.
 Tu autem in omnibus opibus labora non
 pro amorem scilicet. sed pro sempiterna requie
 quam d's promittit. Tangis quartā cordam.
 ut honorem parentibus deferas. cecidit
 bestia impietatis. Non mechaberis. tan
 gis quintam cordā. cecidit bestia libidi
 nis. Non occides. Tangis. vi. cordam.
 cecidit bestia crudelitatis. Non facies
 furtum. Tangis vii. cordam. cecidit besti
 a rapacitatis. Non falsum testimoniū
 dices. Tangis. viii. cordā. cecidit bestia
 falsitatis. Non concupisces uxorem pri
 mi tui. Tangis nonam cordā cecidit bestia
 adulterine cogitationis. Non concu
 pisces rem proximi tui. Tangis. x. cordā
 cecidit bestia cupiditatis. Ita cadentibus
 omnibus bestis securus et innocens in
 dei dilectione et humana caritate uer
 sabis. Tangēs decem cordas. quot bestias
 occidis. Nam multe bestie sunt sub
 istis capitulis. In singulis cordis non
 bestias singulas. sed greges interficis bel
 liarum. Sic ergo canticum nouū cū amo
 re in eternum cantabis.

Decem cortine iusse sunt in tabernaculo fi
 eri que hrent ansulas quingenas. et cir
 culos aureos quingenos a latere et su
 mitate cortine tabernaculi. scilicet sunt omnes
 qui ex diuersis uirtutum coloribus. et sunt ecclesie

ornamento perficiunt. qui et interiora ve
 lant. et exteriora omnium exornant. quia
 eorum uita in quantum uidetur ornamentum est.
 et eorum intellectus intus absconditur. dum
 celestia que in mente seruant et dicere non
 possunt in eis aliquomodo uelantur.

Recte autem. x. cortine. quia per decalogi
 custodiam ipsa sanctorum corda profecerunt.
 Jacintine uero ansule cortinarum. id est. fieri iusse
 sunt. Jacinctus celi spiritum habet. ansule uero
 cortinarum sunt celestia precepta. in quibus
 lignum anime ut ab inferioribus subleua
 re superius pendant. que uidelicet ansule
 habent et circulos aureos. intellectum scilicet
 uero sapientia fulgentem qui intellectus esse
 debet per omnia circumspicere et caute sol
 licitudinis uigilantia munitur. recte per cir
 culos designatur. Et notandum est quod a
 latere et summitate iubentur ansule ut
 circuli in cortine fieri. et precepta celestia
 et spiritualis intellectus non solum nos debet
 sursum in dei amore suspendere. sed etiam
 proximo in caritate sociare. In eo enim quod
 conditorum nostrum diligimus. quasi per superi
 ores ansulas in aere pendemus. In eo
 uero quod sicut nosmetipsos primos amamus.
 ansulas et circulos a latere habemus. ut
 cortine tabernaculi. id est. fidelium anime per
 caritatem coniuncte sint. et non per discor
 diam diuise. Decem apparitiones domini
 post resurrectionem. euangeliorum nobis. et ac
 tuum apostolorum patet historia. ut ipso resur
 rectionis sue. quinquies apparuisse le
 gat. Primo marie magdalene de qua
 eiecerat. vii. demonia. id est. principalia cri
 mina. Secundo eide marie et aliter eiusdem
 nominis femine. Tercio symoni petro.
 Quarto cleopha et socio eius euntibus in emaus

quē socium ipm̄ lucā eē ferunt. Quinto
apparuit eis in eodē loco ianuis clausis
ubi aberat thomas. Sexto post dies
viii. quando aderat ⁊ thomas.

Septimo piscantib; ad mare tyberiadē.

Octavo in monte galilee. Nono recū
bentib; illis. xi. apparuit die qua cum
ip̄s apostolis uescens horā circa nonam
ascendit in celū. Decimo uiderit eū ipsa
die non iam intra positū s; eleuatū in
aerē celosq; perentem. dicentib; sibi an
gelus sic uenit. quemadmodū u. e. e. i. o.

Vndenarius numerus qm̄ denariū mona
de excedit. p̄ transgressionē ⁊ reprehensi
one sol; ponit. Unde ⁊ beatus petrus nō
ē passus numerū apostolorū in undena
rio numero remanere; s; elegit mathiā
ap̄tm̄. xii. in ordine. Hinc. xi. sagi ci
licina in uet̄i lege fieri p̄cipiunt. que
significant penitentium actus p̄ om̄issi
ōnib; transgressionib; Ad undecimā tandē horā
tandē gentiles ⁊ etas decrepita uocat̄
opari in uinea domini. q̄ transacto iā
longissimo mundi tempe p̄ uita sua
neglexerant laborare.

Duodenario num̄o uniuersa quedā signi
ficata ē iudicantiū multitudo. p̄pter
dicas partes septenariū numeri. quo
significat̄ plerumq; uniuersitas.
Que due partes. i. tria ⁊ quatuor alia
p̄ aliam partē multiplicite. xii. faci
unt. Nam ⁊ tria ⁊ quatuor tria quatuor
sunt. ⁊ si qua alia huius duodenariū nu
meri que ad h̄ ualeat rō reperiri.
Alioq̄n qm̄ in locis r̄de ap̄tm̄ mathiā
legimus ordinariū. apostol' paulus q̄
plus omnib; laborauit ubi ad iudicam
ōi sedeat non habebit qui p̄fecto cū

omnib; sanctis ad iudiciū numerū se p̄
tinere demonstrat. cum dicit. Nescitis
quia ⁊ anglos iudicabit. Ergo ut dixi
mus a septenario numero in xii. sur
git. Siue enim. iiii. p. iiii. siue. iiii. p. iiii.
vii. in xii. uertunt. quo significat̄ quia
sancti ap̄ti qui xii. sunt electi. ⁊ septiformi
grā repleti. sanctā trinitatē in quatuor
partib; mundi p̄dicarent. ut etiam nu
mero p̄fectionem ostendunt. quam uita
⁊ uoce predicarent. Quatuordecim nume
rus ad sacramentū dominice incarna
tionis. ut in euanglō matheus. Ab abra
ham usq; ad dauid. ḡnationes quatuordecim.

Quindecim referunt̄ ad xv. gradus templi
quos salomon fecit in tabernaculo dñi.
iuxta quorū numerū. xv. psalmi qui sup
scribunt̄ canticē. ḡduū compositi sunt.
i. ad dñm cū trib. ⁊ c. Sedecim numerus
ad numerū xvi. p̄phay. i. ysai. iherē
mie. danielis. ezechielis. ⁊ xii. p̄phay
residuorū. quorū p̄mus ē osce in ordine.

Decem ⁊ vii. numerus iō est sacriatus qui
omnis opatio p̄ decalogi mandata preci
pit. in nouo autē eiusdem opationis utri
p̄ septiformē grām sancti. s. multiplicatis
fidelib; datur. Viginti duo pot̄ referri
ad uiginti duo volumina antique
legis diuinorū voluminū. scdm̄ nume
rū ebraicay litteray. Viginti quatuor
ad mysteriū. xx. iiii. senorū in apok̄ u
d̄. ⁊ sup̄ tronos. xxiii. seniores sedentē
⁊ illud in euanglō de zacharia quod
ē de uice abia. xxiii. sortib; in mysterio
templi distributi fuerunt sacerdotes. ut
ge. dauid. ut in ordine uicis sue quisq;
sacerdotay fingeret̄ officio. In hoc ḡ or
dine octauam partē abia habuit. de

de qua uice sacerdos fuit. Triginta ad fructum fidelium. qui in bono coniugio positi sunt refertur. ut in euanglio. et afferebat fructum. aliud tricesimum quod ad coniugatos. aliud. l. r. quod ad uirgines ^{aliud centesimum} pertinet. Triginta. iii. ad mysterium refertur etatis qua dominus in carne uersatus est. in apostolo. sicut quibusdam ex his uidetur. donec occurramus in unitate fidei. et agnitionem filii dei in uerum perfectum. in mensura etatis plenitudinis. **Quadragesima** ad quadragesime sacramenta. in euangelio. Nagebatur ihc in deserto diebus quadraginta. Moyses enim ut legem acciperet. u. quadraginta diebus ieiunauit. Elias in deserto. xl. diebus abstinuit. Ipse auctor hominum ad homines ueniens in quadraginta diebus nullum omnino carnalem cibum sumpsit. In abstinentia a quadragenarij numerus custoditur. quia uirtus decalogi adimplet per libros. u. sancti euanglii. Denarius et enim quat ductus in quadragenarium surgit. quia tunc decalogi mandata perficimus cum perfecto quatuor sancti euanglii libros custodimus. Nos enim in huius mortali corpore ex quatuor elementis subsistimus. et per uoluptatis eiusdem corporis preceptis dominicis contra uim. Precepta enim dominica per decalogum sunt accepta. Qui ergo per carnis desideria decalogi mandata contempserunt. dignum est ut eandem carnem quat decies affligamus. Quia uero sancta ecclesia in quibusdam suis membris adhuc petra requie laborat uirtus. in quibusdam u

omni finito labore cum iam regnat in celis. in memoria utriusque uite et statuere patris nostri gemina hec congrua religionis sollempnia. i. quadragesima et quinquagesima. u. uidetur. afflictionis. et ieiuniorum. instante iam diuice resurrectionis tempe gaudis que paschalibus. ut per eam nobis sepius ad memoriam reuocarent. quia per labores et continentiam per uigilias. et orationes. et per cetera que apostolus commemorat. arma iusticie. ad uitam uirtutis premia debemus attingere.

Quadragesima duo ad numerum in heremo filiorum israhel mansionum. ut ad numerum generationum que ab abrahama sunt usque ad dominum ihesum christum. Quadragesima et u. annis edificatum est templum. a transmigratione redeuntibus iudis. secunda edificatio post salomonem. Hic et annorum numerus perfectioni domus corporis. aptissime et uenit. Tradunt namque tot diuersum spatio forma humani corporis in uero perfici. Susceptum namque semen primis. vi. a conditione diebus lactis habet similitudinem nouem sequentibus uertit in sanguinem. reliquis. xii. coagulat. et in carne soliditatem redigitur. Aliis uero. xviii. format usque ad perfecta membrorum humanita. Hinc iam usque ad tempus edificationis magnitudine semper augetur. Sex autem. i. ix. et. xii. et. xviii. in summam collecti. l. v. perficiunt. Quibus si ipsum diem adicias quo discretum per membra corpus incipit sumere clementiam. quadragesima. vi. reperies absque errore. et tot uidelicet in edificatione corporis domini quo anni in fabrica templi numerantur. Possunt namque in nomine adu sumptu

tato ip̄ay litteray num̄o inuenire. cui
nomen ex p̄ncipalib; iiii. climatum
mundi litteris. apud ḡcos instat. p̄ quod
inuit ip̄m p̄mū parentē. i. i. de par
diso p̄fectum. ⁊ in totum orbē fuisse disse
minatū. Nomina quippe iiii. partiū
mundi. sc̄dm̄ ḡcos sunt. arctos. i. septē
briō. discis. i. occidentis. Anatole. i. oriens.
mesembria. i. meridies. Nom̄ ū adam
ex alfa delta ⁊ alfa. ⁊ mi constat. Quay
litteray apud ḡcos numerus ē. Alfa. i.
unū. delta. i. iiii. ⁊ rursū alfa unū. o.
quadraginta. que simul s̄t. xlvi. quor
nimirū dieb; corpus xp̄i in uirgi
nali formatum ac p̄fectū. p̄ quod de
signatur. p̄mū adam p̄ orbem dispersū.
p̄ sc̄dm̄ adā. i. xp̄m colligendū atq;
in unionem fidei colligendū.

Quinquagenari numerus non sine mag
no m̄ysterio in donatione gr̄e ut legis
cōseruat̄ ē. Nam quinquagesima die
pascē. ⁊ illa in montē populo data. ⁊ hec
discipulis in cenaculo ē missa ip̄a die
dn̄ica pentecostē. qua sp̄m̄ sc̄m̄ accepta
eccl̄a p̄mitua. S; hoc nimirū num̄o.
p̄petuitas future quietis ostendit̄. in
quo recte ut legis decalogus. ut sp̄c
sancti gr̄a hominib; dat̄. ut apte
monstrēt. q̄ quicumq; legis diuine
iussa uiuante sp̄o gr̄a p̄ficiunt. ad ue
rā p̄fecto requiem tendunt. Quia enī
quingagesimū annus in lege iubile⁹. i.
dimittens. siue mutat̄ appellaxi iussū
ē. in quo populus ab opatione quies
cēt. omnū debita laxarent̄. serui libi
redirent. annus ip̄e maiorib; sollemp
nus ac laudib; diuini eminentior
ceteris existeret. merito p̄ hunc nūm

illa summe pacis t̄nquillitas indicat̄.
quando sicut ait ap̄ostolus clemente no
uissima tuba mortui resurgent. Et enī
tunc etiā in iubileo tubis c̄nebat̄. p̄p̄ta
etiā diē ap̄ostol. in nouissima tuba. ⁊
nos immutabim̄ in gl̄m̄. ubi cessanti
bus hui⁹ sc̄li laborib; ⁊ erumpnis. di
missis omnū culpaz debitis. in sola
diuine uisionis contemplatione cuncti
tus ebreoz populus in eternū gaude
bit. impleto illo desiderabili domini
ac saluatoris nr̄i mandato. Vacate ⁊
uideate qm̄ ego sum d̄s. iō ḡ quinquage
narius numer⁹ significationi interne
quietis aptat̄. quia ex. vii. septimanis ⁊
⁊ monade p̄ficiat̄. S; quippe diebus
in lege populus opari debet. septimo
quiescē. sex annis arare ⁊ m̄etere.
septimo cessare iussus ē. quia ⁊ dn̄s vi.
dieb; mundi ornatū p̄fecerit. vii. aū
ab ope suo cessauerit. Quib; omnib;
m̄ystice ammonem̄. quōd hui⁹ in h
seculo quō. vi. etatibus constat boni
opib; p̄ domino instat. in saluto fu
turo. i. in requiem a dn̄o inducant̄

Sexaginta ad fructū Ieremiam.
refertur iudicis debitū. ut in euan
ḡto. ⁊ dabit fructū aliud. lx.

Septuaginta duo ad nummum p̄sbitoy
legis moyses. ut discipuloy q̄s dn̄s
elegit in euan̄ḡto refert̄. Post hec
designauit. v. ⁊ at. vii. u. dis. hunc
numerū sedulius auctor herilis aure
am libm̄ uocat. uidelicet. quia libra
apud antiquos. xxiii. solidi erant.
q̄. lxxii. bisantus p̄ficiat̄. Tot fuerunt
illi discipuli ad p̄dicandū missi. ⁊ tot ho
ris dn̄s iacuit in sepulchro. si tam̄ a

parte totū accepimus. Centenario numero magna pfectio designat. sic de electis dicitur. Omnis qui reliquerit domū ut fr̄s. aut sorores. & cet̄a que sciunt. centuplū accipiet & uitam eternā possidebit. Neque enim sanctus quisq; iō terrena deserit. ut hec possidere in hoc mundo multiplici possit. & quisq; terreno studio terrā relinquit. terram n̄ relinquit s; appetit. n̄ qui unā uxorem deserit centum receptus ē. s; p centenariū numerū pfectio designat. Postq̄m enā uita eterna p̄mittit. quisq; p dī nomine temporalia atq; terrena contempnit. & h̄ pfectionē mentis recipit. ut ea non appetat que contempnat. & in sequenti sc̄to ad eterne uite gl̄am p̄uenit. Centesimāq; recipit q̄o dedit. quia pfectiois sp̄m accipiens. terrenus non indiget. etiam si hec non h̄t. Nam & qui non h̄m̄s h̄re non appetit. diues. Paup̄tas quippe in iopia mentis ē. non iniquitate possessio nis. Nam cui cū paup̄tate b̄n̄ conuenit non ē paup̄. Centū. iiii. ad numerū mystice p̄tinent. c. l. iii. pisciū. Ducunt̄ ḡ p̄ trigonū. x. vii. & ueniunt ad. l. unum. Qui pfecto numerus a magno mysterio non uacat. quia in testamento ueteri legitur quod annus iubilaeus vocari iussus ē. in quo uidelicet cunctus populus ab opatione quiesceret. S; uā requies in unitate ē. Inuidi quippe unū non possunt. Ubi enim scissura diuisionis est. uera requies non ē. Ducunt̄ ḡ p̄ trigonū. l. & unū. & fiunt. c. l. iii. Quia ḡ & om̄nī uā opatio in fide sancte trinitatis exhibita ad requiem tendit. vii. & x. t̄ ducimus. ut ad l. & unū uenire possimus. & uera requies tunc ē. cū q̄m̄ iā

claritatem trinitatis agnoscimus. q̄m̄ in unitate diuinitatis certum ēē tenemus. Quinquaginta & unū ter ducim̄. & electoy summam q̄m̄ c. l. & triū pisciū numerum tenemus. Post resurrectionem dñi miss̄ re te dignum fuit ut tot pisces caperet. quod solumm̄ electos ciues sup̄ne patrie designarent. Centū etiam p̄ quantitate temporis ponit̄. ut ysaias testat̄. Cent. a. puer. mor̄. & p. c. a. erit mat. Qui merito p̄ peccatis suis maledictioni subiaceb̄. qui cum multis annis uixit. puerilis t̄m̄ animi leuitatē nunq̄ desere curauit. Hoc ḡ centenario numero centesima ovis designat. q̄m̄ redemptor relictis nonaginta nouem in deserto requisit. & sacris humeris imponens ad celestem patriam reportauit. Millenarius numerus ad pfectionem omniū numeroy ponit̄. & p̄ pfecta omniū bonoy actione. Unde arator in suo poemate. Pfectum ē q̄o mille sonat. Et pet̄r̄ ap̄t̄s in ap̄ta sua. Unum ḡ hoc non lateat uos km̄. quia unus dies apud dñm sicut mille anni. quia numerum in cognitione dī. & preterita. & presentia. & futura. equalit̄ sunt dō presentia. & que longa nob̄ & que breuia uident̄ temporoy curricula. equalis spatii sunt apud dñm. Et cum om̄nī diē sc̄ti eterna memoria ut annos mille. ut diem unū habeat. manifeste intelligendū quod ip̄oy dierū & annoꝝ omniū certissime nouerit. & absq; dubietate p̄nouerit. q̄m̄ aduent̄ ipsius claritas reuelanda & p̄missa sanctis p̄mia sunt reddenda. Hos ḡ certos sacrosq; numeros diuine scripture exempli causa p̄tulimus. Sunt ū p̄ter eos plurimi ut pene om̄s

Ysidori Hispalensis Ep'i allegoriae q'dam ex utroq; testamento.

Sacra qui quom fiant ip'e diuine lectioni
seruator uiuemes.

nō sanctissimo ac reuerentissi
mo fr̄i horosio ysidorus.

Queda notissima legis & euang
gloy nonna. que sub alle
goria imaginare obrequit. & interpretaci
one aliqua egent. breuit̄ deflorata cont̄xi
celerit̄. ut plana atq; apta lectoribus red
dēm. quia que in explicita sunt. annotata
breuit̄ filo scribenda decreui. que nec libel
li modū pmisit effice. nec plenissime signa
rū mysteria explicare. Heret quidē sensū.
ita ut ex his que posita sunt. pcedentia &
subsequenta intelligant̄. Hec itaq; cogni
tioni tue tractanda atq; placida offerunt̄.
ut quicqd in ratione uerborū ac sensum in eru
dite depnda. emendandū sollicito cures.
Ego enī kmē in hui op'is reprehensione ex
cusabile me ipm estimabo. qui h non meo
arbitrio. s; tuo commisi corrigenda iudicio.

Adā figurā xp'i gestauit. Nam sicut ille
.vi. die formatus ē ad imaginē dī. ita .vi.
mundi etate filius dī carnis formam in
duit. ut reformare hominē ad similitu
dinē dī. S'ua designat ecclām facti per
mysteriū lauacri. quod de latere mori
entis xp'i pfluit.

Abel pastor ouiu xp'i typum tenet. qui est
eternus rector fidelium populorū.

Cain fr̄ maior qui eundē abel occidit.
priorem significat ipm. qui xp'm in
terfecit in caluarie loco. Enoch fili
cam cui in nomine pat̄ condidit cui
tatem. significat impios in hac tantū
uita tē fundatos. Seth qui resurre
interpretat̄ demonstrat xp'm ihm

qui ē uera resurreō & uita fidelium.
Enos filius ei qui sperat inuocare nom
dñi. declarat in spem uiuentē ecclām
qm̄ diu ad beatitudinem pmisse feli
citas pueniat. Lamech. seculi hui fi
guram tenet cui peccatū ē p sanguinis
sui effusione post. Lxxvii. mundi gene
rationes absolut. iuxta qd eas euange
lista lucas scribit. Enoch qui fuit .vii.
Ab adam & trāslatus ē. significat .vii.
requiem future resurrectionis. quan
do trāserunt̄ sancti in uitā ppetue im
mortalitatis. Noe qui interpretat̄ req
es similitudinē prefert domini. in cui
ecclā requiescunt. quicumq; ab huius
sc̄li excidio libunt̄. Sem ū pph̄ et
aptoꝝ tenet typum. qui ex eius stupe
nascunt̄. Jafet figurauit populū gen
tium. qui uersatur in ecclis iherosolym.
Cham iudoꝝ habet imaginem. q xp'i car
nem atq; mortē derident.

Chanaan filius ei. qui post patris delictū
maledictione dampnat̄. posteritate iudicat
iudoꝝ. qui in passione domini dampna
tionis sententiā excepunt. clamantib;
iudis. sanguis ei sup nos & sup ti. nros

Nemroth. gygas. diaboli typum exp̄s
sit. qui sup e culmen diuine celsitudi
nis appetit dicens. ascenda sup altit
dinem nubiu. & similis ero altissimo.

Eber in cui domo ppa loquela remansit
ceteris linguis disp̄sis. redemptorē nr̄m
insinuat. in cuius ecclā unitas fidi sine
sc̄ismate psciat. Melchisedec q de fructi
b; tre sacrificiū dño obtulit. regnum &
ut sacerdotum figurauit. cui corpus et
sanguis. i. oblatio panis & uini in toto
orbe terrarū diffudit. ^{offertur} Abrahā dī pat̄